

Załącznik
do Uchwały Nr XXI/109/2004
z dnia 21 września 2004 r.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU CHODZIESKIEGO NA LATA 2004-2006

Chodzież, sierpień 2004

<i>Wprowadzenie.....</i>	<i>4</i>
<i>I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Chodzieskiego.....</i>	<i>5</i>
<i>II. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza Powiatu Chodzieskiego.....</i>	<i>5</i>
<i>1. Położenie geograficzne i powierzchnia.</i>	<i>5</i>
<i>3. Demografia (struktura demograficzna).....</i>	<i>7</i>
<i>4. Środowisko przyrodnicze.....</i>	<i>8</i>
<i>4.1. ZASOBY WODNE.....</i>	<i>8</i>
<i>4.2. GLEBY.....</i>	<i>9</i>
<i>4.3. LASY.....</i>	<i>9</i>
<i>4.4. OCHRONA PRZYRODY.....</i>	<i>10</i>
<i>4.5. KOPALINY.....</i>	<i>10</i>
<i>4.6. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....</i>	<i>11</i>
<i>4.7. HAŁAS.....</i>	<i>11</i>
<i>4.8. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE.....</i>	<i>11</i>
<i>4.9. GOSPODARKA ODPADAMI.....</i>	<i>12</i>
<i>5. Turystyka, sport i kultura.....</i>	<i>13</i>
<i>6. Charakterystyka sfery gospodarczej.....</i>	<i>15</i>
<i>7. Charakterystyka sfery społecznej.....</i>	<i>18</i>
<i>7.1. Bezrobocie.....</i>	<i>18</i>
<i>7.2. Oświata i wychowanie.....</i>	<i>21</i>
<i>7.3. Ochrona zdrowia.....</i>	<i>22</i>
<i>7.4. Bezpieczeństwo Publiczne.....</i>	<i>23</i>
<i>Ocena bezpieczeństwa powiatu</i>	<i>23</i>
<i>Zagrożenie pożarowe</i>	<i>23</i>
<i>Zagrożenia komunikacyjne.....</i>	<i>23</i>
<i>Zagrożenia ekologiczne.....</i>	<i>24</i>
<i>Zagrożenia powodziowe.....</i>	<i>24</i>
<i>7.5. Pomoc Społeczna.....</i>	<i>25</i>
<i>8. Współpraca z zagranicą.....</i>	<i>30</i>
<i>9. Infrastruktura lokalna.....</i>	<i>30</i>
<i>9.1. Łączność</i>	<i>30</i>
<i>9.2. Komunikacja</i>	<i>30</i>

III. Analiza.....	33
1. Finanse powiatu – prognoza możliwości inwestycyjnych.....	33
PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW POWIATU.....	35
IV. Powiązanie projektów z celami Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Chodzieskiego na lata 2001-2010.....	40
V. Planowane inwestycje w świetle ZPORR.....	43
VI. Wybrane wskaźniki monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego.....	46
VII. System wdrażania.....	47
VIII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.....	48

WPROWADZENIE

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Chodzieskiego jest dokumentem określającym działania podejmowane w pierwszych latach członkostwa Polski w strukturach UE (2004-2006). Opracowanie planu wynika z obowiązującej procedury tworzenia dokumentów absorpcji funduszy strukturalnych. Plan Rozwoju Lokalnego realizowany będzie w ramach działań Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego współfinansowanego z dwóch funduszy strukturalnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Przygotowanie niniejszego opracowania poprzedziła szeroka konsultacja specjalistów z dziedziny zarządzania, gospodarki i samorządów miast i gmin powiatu, która znalazła swój wyraz w opracowanej strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu Chodzieskiego na lata 2001-2010 oraz Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Powiatu Chodzieskiego na lata 2004-2006.

Opracowany dokument uwzględnia założenia i wytyczne następujących publikacji:

- dokumentów określających podstawy wsparcia Unii Europejskiej dla Polski, oparte o podstawowe wytyczne zawarte w Rozporządzeniu Rady Nr 1260 z dnia 21 czerwca 1999 r.(1260/99/WE);
- Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 - dokument określający strategię społeczno-gospodarczą kraju w pierwszych latach członkostwa Polski w Unii Europejskiej;
- Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego - program rozwijający cele Narodowego Planu Rozwoju, określa wysokość środków przeznaczonych na realizację polityki regionalnej państwa, priorytety oraz kierunki;
- Uzupełnienia ZPORR - dokument wdrażający priorytety i strategię programu ZPORR;
- Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Powiatu Chodzieskiego na lata 2001-2010;
- Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Powiatu Chodzieskiego na lata 2004-2006;
- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - EFRR;
- Europejskiego Funduszu Społecznego - EFS;

Zawarte w niniejszym planie informacje prezentują aktualną sytuację społeczno-gospodarczą powiatu chodzieskiego oraz wskazują dziedziny i kierunki rozwoju powiatu w kontekście pozyskania środków ze źródeł Unii Europejskiej. Plan niniejszy, podobnie jak NPR, ma charakter przejściowy, a zdobyte doświadczenie pozwoli na poszerzenie po roku 2006 zakresu proponowanych do współfinansowania ze strony UE działań. Przy opracowywaniu niniejszego dokumentu kierowano się obligatoryjnymi zasadami obowiązującymi przy podejmowaniu działań w oparciu o Fundusze Strukturalne, a mianowicie:

- zasadą **koncentracji** działań na obszarze objętym Celem 1,
- zasadą **programowania**, która mówi o planowaniu opartym o wieloletnie plany rozwoju w kilku określonych etapach,
- zasadą **partnerstwa**, bazującą na współpracy partnerów społecznych i gospodarczych oraz powiązania z innymi planami – krajowym, wojewódzkim i lokalnym,
- zasadą **dodatkowości**, która gwarantuje, że środki wspólnotowe będą uzupełnieniem wkładu państw członkowskich, a nie ich substytutem.

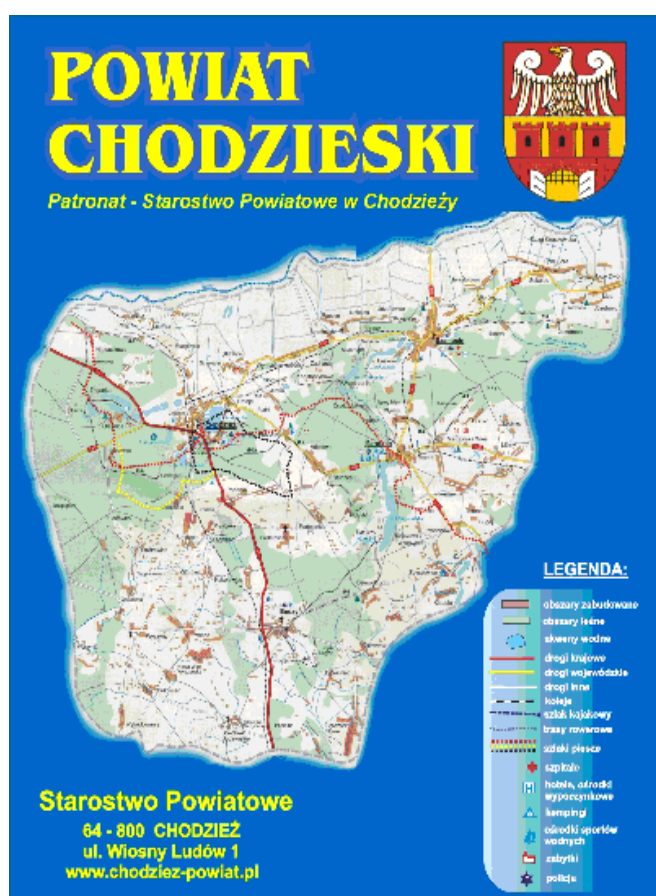
Niniejszy dokument ma charakter otwarty i posiada możliwość wprowadzenia korekt wynikających ze zmian hierarchii priorytetów przyjętych przez Władze Powiatu a także ze względu na zmiany społeczne i gospodarcze.

I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Chodzieskiego

Obszar – Powiat Chodzieski
Czas realizacji – lata 2004-2006

II. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza Powiatu Chodzieskiego

1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I POWIERZCHNIA.

Powiat Chodzieski leży w północnej części województwa wielkopolskiego, na skraju doliny Noteci, najwyższe wzniesienie to wzgórze Gontyniec (192 m.n.p.m.).

Graniczy:

- na północy z powiatem pilskim (woj. wielkopolskie),
- na wschodzie z powiatem wągrowieckim (woj. wielkopolskie),
- na południu z powiatem obornickim (woj. wielkopolskie),
- na zachodzie z powiatem czarnkowsko-trzcianeckim (woj. wielkopolskie).

Obejmuje swym terytorium 5 gmin:

- 1 gmina – to jednostka miejska (Chodzież)
- 2 gminy – to jednostki miejsko-wiejskie (Margonin, Szamocin)

- 2 gminy – to jednostki wiejskie (Chodzież, Budzyń).

Cechą charakterystyczną dla powiatu chodzieskiego są znakomite warunki do wypoczynku z dala od zgiełku, na łonie natury w przyjaznym środowisku i świetnym mikroklimacie.

Powiat Chodzieski ma do zaoferowania szlaki do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej po uroczych zakątkach powiatu. W dwóch miejscowościach można uprawiać sporty jeździeckie, a na jeziorach sporty wodne.

2. KRÓTKI ZARYS HISTORII POWIATU CHODZIESKIEGO

Po Kongresie Wiedeńskim zamykającym epokę napoleońską w Europie wiele państw przeprowadziło u siebie reformy administracyjne. Zrobiło to także państwo pruskie między innymi na terenach polskich, zagarniętych w wyniku trzech kolejnych rozbiorów. Ziemia chodzieska znalazła się w rejencji bydgoskiej, a w skład utworzonego powiatu chodzieskiego włączono część dawnych powiatów: czarnkowskiego, obornickiego, wągrowieckiego i wyrzyskiego. Nowy powiat obejmował 6 miast Chodzież, Piła, Budzyń, Ujście, Szamocin, Margonin i 130 wsi, obszar 19 milz (mila pruska = 7 532,48 m) zamieszkały przez 22 818 mieszkańców. Siedzibą powiatu przez trzy lata (1815-1818) była Piła, a od 1818 już niezmiennie Chodzież. Przeważało tu centralne położenie miasta oraz dobre połączenia komunikacyjne.

Pierwszym landratem czyli starostą został Karol Kazimierz Stosch, do przejścia na emeryturę w roku 1832. Kolejnymi landratami byli: Weiss (1833-1839), von dem Goltz (1840-1861), von Kehler (1861-1868), von Banke (1868-1869). Powstało w Chodzieży szereg urzędów o zasięgu państwowym a nawet szerszym takim był jeden z dwóch w rejencji bydgoskiej, główny urząd podatkowy, urząd podatkowy dla powiatu chodzieskiego, sąd pokoju, spedycja pocztowa, stacja dyliżansu na lini Piła Poznań, lekarz powiatowy, lekarz weterynarii obejmujący również połowę rejencji bydgoskiej, urząd celny.

Ważną dla powiatu instytucją finansowo kredytową stała się od roku 1867 "Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Chodzieskiego". Od roku 1853 władze powiatowe wydawać zaczęły gazetę urzędu pod nazwą „Chodziesener Kreisblatt”. Dla potrzeb urzędu powiatowego (landratu) pobudowano nowe budynki (dzisiejszy Urząd Miejski przy ul. Paderewskiego, a dla landrata i jego urzędników okazałe na ówczesne warunki, wille przy nowo wytyczonej w kierunku landratu ulicy "Ludvigzstrasse" dzisiaj ul. Mickiewicza. Kolejnymi landratami byli: Axel von Colmar Magenburg (1869-1882), Leo Herman Albert Carl von Schwiedow (1882-1902), Jobert Henrich Freiherr von Plettenberg (1902-1920). Po odzyskaniu niepodległości w roku 1920 urząd starosty pełnił dr Zbigniew Jerzykowski (1920-1930), Dąbrowski (1930-1932), Sieleczyński (1932-1939).

Po zakończeniu II wojny światowej pierwszym starostą wybranym przez społeczeństwo miast na zgromadzeniu w Hotelu Dworcowym w dniu 26 stycznia 1945r. jednogłośnie został zasłużony chodzieski nauczyciel Zygmunt Sierakowski. Wybór ten potwierdzony został urzędową nominacją w dniu 12.02.1945r. na tymczasowego starostę i zatwierdzony na starostę powiatowego nominacją wydaną przez Ministra Administracji Publicznej i podpisaną przez premiera Edwarda Osóbkę Morawskiwo w dniu 30.05.1947r. Starostą do 1949 roku był Zygmunt Sierakowski, a po nim od 1949 do 1950 był B. Portala.

Siedzibą władz powiatowych jest miasto Chodzież.

Podstawowe informacje o powiecie znajdują się w tabeli 1.

Tabela 1. Podstawowe informacje o Powiecie

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość liczbowa
1	Powierzchnia w km ²	680
2	Powierzchnia w stosunku do województwa w %	2,28
3	Ludność w tys. osób	46,7
4	Ludność w stosunku do ludności województwa w %	1,39
5	Gęstość zaludnienia na 1km ²	68,6
6	Liczba gmin	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Poznaniu – 2003 r

3. DEMOGRAFIA (STRUKTURA DEMOGRAFICZNA)

Mieszkańcy Powiatu Chodzieskiego to w większości zasiedzieli tu od pokoleń Wielkopolanie, których cechuje właściwe mieszkańcom tych stron: pracowitość, gospodarność, rzetelność, przywiązanie do tradycji, oszczędność. Wartości te pozwoliły zachować odrębność narodową w czasie zaborów i przywrócić Wielkopolską Rzeczypospolitą.

Postęp w rozwoju Powiatu Chodzieskiego w sferze społecznej przejawia się stałym wzrostem poziomu wykształcenia mieszkańców, rozwoju świadomości obywatelskiej, zwłaszcza ekologicznej oraz kultury osobistej. Dokonywany w tej sferze rozwój przełoży się na wzrost poczucia odpowiedzialności i zaangażowania obywatelskiego.

Tabela 2. Podstawowe informacje o gminach wchodzących w skład powiatu

Gmina	Pow. w km ²	Ludność ilość osób	% ludności powiatu
Chodzież	12,8	19773	42,3
Margonin	122,0	6230	13,3
Szamocie	125,5	7256	15,5
Budzyń	207,6	8210	17,6
Chodzież	212,7	5261	11,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Poznaniu (III kw. 2003)

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Poznaniu wg stanu na dzień 30.09.2003 roku Powiat Chodzieski liczy 46 730 mieszkańców.

Tabela 3. Ludność

Ludność:	
Ludność ogółem	46 730
Mężczyźni	22 865
Kobiety	23 865
Na 1 km²	68,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Poznaniu

Tabela 4. Ruch naturalny ludności w okresie I-IX 2003 roku

Ruch naturalny ludności w okresie I-IX 2003r.:	
Małżeństwa	104
Urodzenia żywe	377
Zgony	261

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Poznaniu

4. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Powiat Chodzieski jest jednym z mniejszych powiatów województwa wielkopolskiego. Rolniczy charakter gospodarowania dominuje tu nad przemysłowym. W ogólnej powierzchni powiatu przeważają użytki rolne, które stanowią 57,3 % ogółu powierzchni. Lasy stanowią 35,6 %, a 7,1 % pozostałe grunty i nieużytki.

Wskaźnik lesistości powiatu znacznie przewyższa lesistość kraju i województwa.

4.1. ZASOBY WODNE

Wody powierzchniowe

Teren powiatu położony jest w obszarze dwóch zlewni. Część północna odwadniana jest przez szereg lewostronnych dopływów rzeki Noteci, stanowiących cieki naturalne (Bolemka, Margoninka, Kcyninka) oraz drobne cieki rozbudowane do parametrów odpowiadających urządzeniom melioracji podstawowej. Część południowa znajduje się w zlewni rzeki Wełny i jest odwadniana przez rzekę Flintę, Strugę Sokołowską i Ciemnicę. Zlewnie cieków stanowią w znacznej części zmeliorowane grunty rolne.

Jakość wód powierzchniowych powiatu jest niska, jednak analiza wyników badań w punktach kontrolno-pomiarowych rzek wykazała powolną poprawę czystości wód w pojedynczych wskaźnikach. Obowiązującym normom nie odpowiadały najczęściej stężenia: zawiesiny ogólnej, fosforu ogólnego, fosforanów i azotu azotynowego oraz koncentracja chlorofilu „a”. O pozaklasowym charakterze wód decydował również wskaźnik bakteriologiczny wyrażony mianem Coli typu kałowego. Mimo widocznej poprawy stan jakościowy zasobów wodnych nie jest jeszcze zadowalający.

Ogólna powierzchnia jezior występujących na terenie powiatu wynosi 593,28 ha.

W powiecie monitoringiem objęte są obecnie jeziora Chodzieskie, Karczewnik, Strzeleckie i Margonińskie (o łącznej powierzchni 383,2 ha)

Badane w ramach monitoringu jeziora zakwalifikowano w większości do poza klasowych. Tylko do III i II klasy czystości zakwalifikowano odpowiednio jeziora: Margonińskie, Strzeleckie.

Wody podziemne

W obszarze powiatu zaleganie wód podziemnych pierwszego poziomu kształtuje się odmiennie w pradolinie i w obszarze wysoczyzny. W obszarze pradoliny wody te zalegają bardzo płytko, do 2,0 m ppt. Istotny wpływ na kształtowanie stanów wód podziemnych w tym obszarze mają stany w rzece Noteci. Na przeważającej części obszaru wysoczyzny wody pierwszego poziomu wodonośnego zalegają na głębokości 2 – 5 m. Teren powiatu znajduje się częściowo w obszarze dwóch głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) oznaczonych numerami 138 i 139.

Wyniki badań wód podziemnych wskazują, że jakość badanych wód jest stabilna w czasie i wykazuje poprawę jakości o jedną klasę w otworach zlokalizowanych w części wschodniej powiatu. Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją w 2002 roku wody w otworze Lipa (GZWP 138) zaliczono do klasy Ib - wody wysokiej jakości, a w otworze Lipiny (GZWP 139) do klasy II – wody średniej jakości.

Jakość pobieranych wód podziemnych z utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych na terenie powiatu zalicza się głównie do wód klasy III.

W większości ujęć pobierana woda wymaga uzdatniania przez zastosowanie napowietrzania i filtracji.

Gospodarka ściekowa

W stosunku do roku 2000 ogólna ilość odprowadzanych ścieków na terenie powiatu wzrosła w 2002 r. o 5,39 %. Ilość ścieków przemysłowych odprowadzanych do kanalizacji utrzymuje się na stałym poziomie.

Na terenie powiatu pracuje łącznie 11 komunalnych i zakładowych oczyszczalni ścieków głównie mechaniczno-biologicznych.

W ostatnich latach można zaobserwować wzmożony rozwój infrastruktury technicznej związanej z porządkowaniem gospodarki ściekowej na terenie powiatu.

Podjęto działania zmierzające do uchwycenia w system kanalizacyjny ścieków wytwarzanych w zlewniach bezpośrednich jezior i skierowanie ścieków do oczyszczalni poza zlewniami jezior.

4.2. GLEBY

Gleby powiatu chodzieskiego to w znacznej większości gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane wytworzone z piasków naglinowych oraz płytko spiaszczonych glin. W dolinie Noteci, wzdłuż cieków, w pobliżu jezior wykształciły się gleby bagienne mułowo - torfowe i murszowo – torfowe oraz niewielka ilość mad.

W ogólnej powierzchni powiatu przeważają użytki rolne, które stanowią 57,3 % ogółu powierzchni. Lasy stanowią 35,6 %, a 7,1 % pozostałe grunty i nieużytki.

Gleby powiatu charakteryzują się wysokim udziałem gleb słabych klas bonitacyjnych. Klasy V i VI zajmują 47 % gruntów ornych, klasa IV stanowi 41 %, klasa III zaledwie 12 %, a I i II poniżej 1%.

Gleby nie są zanieczyszczone metalami ciężkimi, których zawartość w glebie kształtuje się na poziomie zawartości naturalnej.

4.3. LASY

Na terenie powiatu chodzieskiego według stanu na dzień 01.01.2003 roku lasy zajmują powierzchnię 24 355 ha, co stanowi 35,6 % jego powierzchni. Lasy w poszczególnych gminach zajmują powierzchnię od 18 % w mieście Chodzieży, poprzez 20 % w mieście i gminie Szamocin do 49 % w gminie Chodzież.

Lesistość powiatu jest dużo wyższa niż lesistość województwa wielkopolskiego - 25,2 % i kraju - 28,4 %. Lasy powiatu stanowią w większości drzewostany sosnowe (w składzie gatunkowym drzewostanów sosna stanowi ponad 85 %, dąb ok. 5 %, brzoza ok. 5%, pozostałe 5% inne gatunki młodszych klas wieku). Zdecydowanie przeważają siedliska BMśw (borów mieszanych świeżych) i Bśw (borów świeżych), które łącznie stanowią około 80 % siedlisk. Pozostałą część stanowią LMśw (lasy mieszane świeże) z innymi typami siedliskowymi. Powiat charakteryzuje się ponad 35 % lesistością. Powierzchnia zajmowana przez lasy będzie miała z

całą pewnością tendencję wzrostową. Dokonuje się zalesień na gruntach będących w zarządzie Lasów Państwowych jak również na gruntach stanowiących własność osób prywatnych. Corocznie na terenie powiatu Nadleśnictwa dokonują zalesień na powierzchniach od kilku do kilkunastu hektarów. W latach 1992-2003 Nadleśnictwo Podanin zalesiło ponad 220 ha. W ostatnich dwóch latach, tj. w roku 2002 i 2003 na mocy ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesień, prywatni właściciele zalesili blisko 75 ha gruntów rolnych.

Zwarte kompleksy leśne, rozległe łąki, właściwa gospodarka łowiecka prowadzona przez koła i nadleśnictwa powodują, że utrzymywany jest stan zwierzyny, który daje myśliwym możliwość uprawiania łowiectwa i w efekcie polowania na zwierzynę grubą jak i drobną i pozyskanie atrakcyjnych trofeów. Łąki nadnoteckie stały się miejscem stałego bytowania (ostoją) łosia, który został objęty całoroczną ochroną (bez wyznaczenia okresu polowań)

4.4. OCHRONA PRZYRODY

Potwierdzeniem niezwykłych walorów krajobrazowych powiatu są m.in. obszary objęte powierzchniową formą ochrony przyrody, obecność gatunków chronionych oraz propozycja włączenia części obszaru powiatu do europejskiej sieci obszarów chronionych Natura 2000.

Na terenie powiatu położony jest częściowo rezerwat przyrody „Źródlika Flinty” obejmujący obszar 44,83 ha w tym 12 ha położonych jest na terenie gm. Budzyń.

Część powiatu położona jest na terenie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”, obejmującego równinne tereny dna pradoliny, do której obustronnie przylegają wzgórza morenowe na terenie gmin Chodzież, Szamocin, Margonin i miasto Chodzież o łącznej powierzchni 20.685 ha.

Uchwałą Rady Gminy Budzyń powołane zostały 3 użytki ekologiczne obejmujące obszar torfowisk w m. Niewiemko, oraz bagien w m. Wyszynki i Brzekiniec.

Na terenie powiatu ustanowionych jest 48 pomników przyrody. Do najbardziej znanych należą zabytkowa aleja lipowa w Margoninie oraz głazy „Zaczarowana Karoca” i „Zakłeta Karczma”.

Walory przyrodnicze - ukształtowanie doliny i roślinność sprawiły, że teren doliny Noteci został zaproponowany do europejskiej sieci obszarów chronionych Natura 2000. Obszar powiatu (dolina rzeki Noteć) został zaproponowany również na podstawie tzw. Dyrektywy Ptasiej, której celem jest ochrona i zachowanie wszystkich populacji ptaków naturalnie występujących w stanie dzikim w obrębie Wspólnoty Europejskiej. W ramach dyrektywy wyznacza się ostoje ptaków, tzw. Obszary Specjalnej Ochrony (OSO), które stworzą w efekcie spójną i odpowiednio zróżnicowaną sieć wzajemnie uzupełniających się ostoj, spełniających wymagania ochrony wszystkich priorytetowych gatunków ptaków. Obszar Specjalnej Ochrony, w który został włączony fragment doliny Noteci położony na terenie powiatu nosi nazwę Doliny Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego i oznaczony symbolem PLB300001.

4.5. KOPALINY

Na terenie powiatu chodzieskiego rozpoznano złoża kruszyw naturalnych oraz surowców ilastych ceramiki budowlanej. Najbardziej uboga w surowce mineralne jest gmina Budzyń, w której przeprowadzone prace poszukiwawcze dały negatywne wyniki. W każdej z pozostałych gmin udokumentowano co najmniej jedno złożo.

W 2001 roku na terenie powiatu znajdowało się 7 udokumentowanych złóż kopalin.

Obecnie eksploatowane jest tylko jedno złożo kruszywa naturalnego - Kamionka II.

4.6. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na podstawie danych uzyskanych z punktów kontrolnych określa się stężenia zanieczyszczeń występujących w powietrzu. Porównując obowiązujące przepisy, czyli głównie normy regulujące wielkości dopuszczalnych stężeń substancji w powietrzu atmosferycznym (NDS) z wynikami pomiarów można ocenić stan powiatu chodzieskiego jako stan dobry.

Problem stanowi emisja niska, której źródłem są przede wszystkim paleniska gospodarstw domowych, lokalne węglowo - koksowe kotłownie osiedlowe oraz tzw. emisja komunikacyjna. Zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej. Spora liczba emitorów jak również to, że wprowadzanie zanieczyszczeń następuje z kominów o niewielkiej wysokości powoduje, że zjawisko to może być bardzo uciążliwe.

Istotny wpływ na poprawę jakości powietrza ma modernizacja lokalnych kotłowni, stosowanie lepszych jakościowo paliw, instalowanie indywidualnych systemów grzewczych na gaz, olej opałowy lub energię elektryczną, a także podłączenie małych palenisk domowych do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Na terenie gminy Budzyń w szczególny sposób zajęto się likwidacją kotłowni węglowych. Zastąpiono je dziewięcioma kotłowniami gazowymi o łącznej mocy 1,161 MW. Na terenie gminy Margonin oprócz konwencjonalnych źródeł energii wykorzystywane są także źródła odnawialne - w Szkole Podstawowej i Gimnazjum zlikwidowano kotłownię opalaną węglem kamiennym i wybudowano nową, opalaną słomą. Na terenie Chodzieży z sieci ciepłowniczej korzysta 30% mieszkańców. Mieszkańców miasta w ciepło zaopatruje Miejski Zakład Energetyki Ciepłej. Zakład ten zlikwidował 6 kotłowni uciążliwych dla środowiska, dokonał modernizacji dwóch kotłów w technologii ścian gazoszczelnych, co zmniejszyło emisję ditlenku azotu. Umożliwiło to między innymi podniesienie sprawności kotłów z 65 do 85%, a także zwiększenie wydajności kotłowni rejonowej o 25%. Dało to wymierny efekt w zmniejszeniu zużycia opału.

4.7. HAŁAS

Do zanieczyszczenia środowiska przyczynia się hałas kolejowy, lotniczy, przemysłowy i drogowy, przy czym ten ostatni wydaje się stanowić największe zagrożenie w nadchodzących latach. Coraz częściej problem ten dotyczy nie tylko mieszkańców terenów znajdujących się w pobliżu większych tras komunikacyjnych, ale także dróg dojazdowych i okolic.

Zagrożenie hałasem przemysłowym podlega pozytywnym tendencjom, ponieważ wypracowano już i stosuje się formy postępowania skutecznie wymuszające przestrzeganie wymogów ochrony środowiska przed hałasem. Poziom hałasu powodowanego działalnością gospodarczą przez poszczególne podmioty gospodarcze jest monitorowany przez WIOŚ, a w przypadku stwierdzenia przekroczeń wprowadzane są zabezpieczenia eliminujące ponadnormatywny poziom hałasu. Na terenie powiatu chodzieskiego głównymi źródłami hałasu przemysłowego są zakłady przerobu drewna poprzez maszyny i urządzenia, które w nich pracują.

4.8. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Na terenie powiatu chodzieskiego istotnymi źródłami sztucznego promieniowania niejonizującego są:

- pojedyncze nadajniki radiowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowych,
- radiostacje amatorskie kat. 1 i 2, o mocach: 15W, 250W i 750W,

- linie elektroenergetyczne,
- szereg urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne w przemyśle, ośrodkach medycznych, urządzeniach będących w dyspozycji policji czy straży pożarnej.

Do głównych sektorów oddziaływania, których działalność ma wpływ na emisję promieniowania niejonizującego zaliczono:

- .a komunikację i łączność, których głównymi źródłami emisji są przede wszystkim:
 - nadajniki radiowe
 - stacje bazowe telefonii komórkowej analogowej CENTERTEL i cyfrowej GSM 900 instalowane na kominach, specjalnych masztach, których liczba w ostatnich latach znacznie wzrosła,
- .b przemysł i energetykę:
 - instalacje i urządzenia wykorzystywane w procesach produkcyjnych (np. stacje wysokich i niskich napięć)
 - linie elektroenergetyczne wysokich i niskich napięć.

Brak pomiarów pola elektromagnetycznego uniemożliwia określenie stopnia oddziaływania poszczególnych źródeł na środowisko na terenie powiatu chodzieskiego.

4.9. GOSPODARKA ODPADAMI

Podstawowym sposobem gospodarki odpadami na terenie powiatu jest ich ostateczne składowanie na składowiskach. Główne obiekty gospodarki odpadami w powiecie to 4 składowiska odpadów obojętnych i innych niż niebezpieczne o uregulowanym stanie prawnym. Wszystkie składowiska posiadają zatwierdzoną instrukcję eksploatacji. Posiadają one lokalny zasięg, ograniczony do jednej gminy, w której są zlokalizowane. W większości nie posiadają niezbędnych zabezpieczeń chroniących środowisko przed emisjami, a także podstawowego wyposażenia zapewniającego właściwą eksploatację oraz monitoringu ilości dostarczanych i składowanych odpadów. Dwa z nich niebawem zostaną zamknięte, co jest skutkiem zapewnienia eksploatowanych kwater i braku stosownych zabezpieczeń uniemożliwiających dalszą eksploatację.

Planuje się rozbudowę składowiska odpadów KAMIONKA II z utworzeniem zakładu sortowania odpadów - opcjonalnie jako ponadlokalnego Zakładu Sortowania i Waloryzacji Odpadów dla gmin powiatu chodzieskiego.

W poszczególnych gminach powiatu wdrażana jest selektywna zbiórka wybranych rodzajów surowców wtórnych. Są to głównie odpady szkła, papieru i tworzyw sztucznych. Zwiększający się z roku na rok udział wysegregowanych odpadów świadczyć może o akceptacji przez lokalne społeczeństwo „selektywnej zbiórki odpadów” i konieczności jej rozszerzania o pozostałe grupy odpadów.

Analiza ilości deponowanych na lokalnych składowiskach odpadów w 1998 r. i w 2002 r. pokazuje, że ilość odpadów, która trafia na składowiska jest znacznie mniejsza. Niewątpliwie, wpływ na zmniejszenie ilości odpadów trafiających na legalne wysypiska ma wdrożenie segregacji odpadów „u źródła”, z drugiej zaś strony należy brać również pod uwagę fakt iż gospodarstwa domowe posiadające własne źródła ogrzewania (piece na paliwo stałe) spalają znaczne ilości odpadów opakowaniowych, papieru, tworzyw sztucznych, drewna, tekstyliów i ewentualnie inne odpady które „uda się spalić”. Jest to zjawisko dość powszechne, związane nie tyle z brakiem świadomości ekologicznej, co z postępującą pauperyzacją polskiego społeczeństwa.

Gospodarka komunalnymi osadami ściekowymi w powiecie ukierunkowana jest na ich przyrodnicze zagospodarowanie, co jest przede wszystkim odzwierciedleniem ich dobrej jakości (brak silnego uprzemysłowienia).

Odpady przemysłowe nie posiadają dużego udziału w ogólnej puli odpadów powstających na terenie powiatu z uwagi na niezbyt silnie rozwinięty przemysł. Większe zakłady przemysłowe powiatu posiadają uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami. Na terenie powiatu nie ma żadnego składowiska odpadów przemysłowych. Odzyskiem odpadów zajmują się zatem podmioty głównie z poza powiatu posiadające stosowne zezwolenia w zakresie transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Na terenie powiatu chodzieskiego znajdowały się 3 mogilniki. Obecnie zlikwidowano 2 w miejscowościach Studzieniec i Grabówka. Likwidacja trzeciego przewidziana jest w 2004 r.

5. TURYSTYKA, SPORT I KULTURA

Kultura fizyczna jest tą dziedziną życia społeczeństwa, w którą w różnym stopniu zaangażowany jest niemal każdy człowiek, w zależności od wieku, sprawności i upodobań. Wyraża się bądź aktywnym udziałem w zajęciach ruchowych, bądź w działalności społecznej, która prowadzi do stworzenia warunków organizacyjnych do funkcjonowania kultury fizycznej.

W ewidencji prowadzonej przez Starostę Chodzieskiego znajduje się obecnie 21 Klubów Sportowych i Uczniowskich Klubów Sportowych, które Powiat wspiera w ich statutowej działalności udzielając pomocy organizacyjnej i finansowej w organizacji zawodów sportowych o zasięgu powiatowym. Imprezy te wpisane są do Kalendarza Imprez Sportowych Powiatu Chodzieskiego.

W ewidencji stowarzyszeń prowadzonej przez Starostę Chodzieskiego figuruje obecnie 41 podmiotów. Powiat Chodzieski współpracuje ze stowarzyszeniami działającymi na terenie powiatu poprzez :

- wzajemne informowanie się o kierunkach działalności w celu zharmonizowania działań,
- konsultacje w konkretnych kwestiach dotyczących zakresu spraw dotyczących stowarzyszeń,
- tworzenie wspólnych zespołów roboczych,
- doradztwo,
- pomoc w poszukiwaniu pozabudżetowych środków finansowych na działalność statutową.

Na sport i kulturę przeznaczono w budżecie Powiatu na 2004r. kwotę 90.000 zł.

O stopniu realizacji zadań w dziedzinie kultury fizycznej decyduje w dużej mierze baza sportowa, która w naszym powiecie nie należy do imponujących. W okresie ostatnich lat jej stan ilościowy i techniczny uległ nieznacznej poprawie. Oddano do użytku jedną pełnowymiarową salę gimnastyczną przy Zespole Szkół Licealno-Gimnazjalnych (w Ratajach). Ta sytuacja wymagać będzie w najbliższej przyszłości ujęcia ich modernizacji, a także budowy nowych w Planie Rozwoju Lokalnego.

Turystyka w Powiecie Chodzieskim

Powiat Chodzieski położony jest w północnej części województwa wielkopolskiego, na skraju doliny Noteci. Znaleźć tu można znakomite warunki do aktywnego wypoczynku na łonie natury, z daleka od zgiełku miast. Wśród cennych bogactw natury wymienić należy przede wszystkim lasy, w których spotkać można jelenie, dziki, daniela, sarny, borsuki, lisy. Można też w nich z powodzeniem zbierać grzyby, jagody i maliny. Rozciągająca się na

znacznej części powiatu Dolina Noteci też zaskoczyć może turystę. Może on tu zobaczyć liczne gatunki ptaków, a przy odrobinie szczęścia także łosie i bobry. Turystów powinny przyciągać jeziora powiatu. Jest ich kilka, a każde jest malowniczo położone. Są one też świetnym miejscem dla amatorów wędkowania. Pełne poznanie powiatu umożliwiają oznakowane szlaki rowerowe, przebiegające uroczymi zakątkami poszczególnych gmin. W większości są to drogi gruntowe i mniej uczęszczane drogi asfaltowe. Na trasach rowerowych wypraw zobaczyć można malowniczy krajobraz z niezliczoną ilością osobliwości przyrodniczych i zabytków kultury. Wiele ciekawych miejsc zwiedzić można w samej Chodzieży. Jest tu Kościół św. Floriana, wzniesiony w pierwszej połowie XV wieku. Po poważnych pożarach w XVII i XVIII wieku, został odbudowany w stylu późnobarokowym. W 1840 roku przy kościele pobudowano atrakcyjną wieżę, będącą do dzisiaj najwyższym obiektem w mieście. Bardzo ciekawa w Chodzieży jest zabudowa ulicy Kościuszki. Warto też zachwycić się przepiękną architekturą Szpitala Chorób Płuc i Gruźlicy czy Straszynem Dworem. W najbliższych okolicach Chodzieży jest również kilka cennych zabytków, jak choćby pałace w Pietronkach, Strzelcach, Nietuszkowie, Oleśnicy, czy też neogotycki pałac z XIX wieku z parkiem krajobrazowym w Margońskiej Wsi. Na terenie ziemi chodzieskiej jest wiele wartych odwiedzenia świątyń, np. kościół pw. Św. Anny w Jaktorowie. Turystów bardziej wytrwałych zainteresować może zdobycie najwyższego okolicach Chodzieży wzniesienia - wzgórza Gontyniec (192 m n. p. m.). Wszystkim uczestnikom rowerowych wycieczek drogami i bezdrożami powiatu chodzieskiego życzymy przepięknych wrażeń.

Chodzież jest uważana za najładniej położone miasto województwa wielkopolskiego. Otoczone rozległymi lasami sosnowymi, mieszanymi i ponad 100-letnim lasem bukowym na zboczach wzgórza Gontyniec i trzema jeziorami; Miejskie (104 ha), Karczewnik (34 ha), Strzeleckie (18 ha), posiada wspaniałe warunki klimatyczne oraz nieprzeciętne walory turystyczne. Dlatego miasto i jego okolice zostały nazwane „Szwajcarią Chodzieską”.

Do zabytków zasługujących na uwagę można zaliczyć bardzo ładny Rynek miasta założony w średniowieczu otoczony domami z XIX i XX wieku. Przy Rynku najstarszy chodzieski zabytek kościół parafialny pw. Św. Floriana, wzniesiony w poł. XV wieku i odbudowany po pożarach w 1668 i 1754r. otrzymał późnobarokowy wystrój architektoniczny, elewacje oraz barokowe kaplice boczne. Przy kościele, od strony Rynku wznosi się późnoklasycyistyczna dzwonnica, zbudowana w 1840 r. w miejscu wcześniej drewnianej, zniszczonej przez pożar. Bardzo ciekawym zespołem architektonicznym jest zabudowa domów tkaczy przy ul. Kościuszki oraz wschodniej części ul. Wojska Polskiego z XVIII/XIX w. reprezentują typ szczytowo ustawionego do ulicy parterowego domu o szachulcowej konstrukcji ścian. Przy ul. A. Mickiewicza znajdują się wille miejskie z XIX w. otoczone niewielkimi ogrodami.

Szamocin, jeden z piękniejszych zakątków „Szwajcarii Chodzieskiej”, przylega do szerokiej Pradoliny Noteci zwanej Pradolina Toruńsko- Eberswaldzką. W kierunku wschodnim od miasta położona jest grupa niedużych malowniczych jezior zwanych Cygańskimi Dołami. Na zachód od Szamocina znajduje się Jezioro Siekiera o pow. 11,7 ha. W okolicach wsi Laskowo znajdują się cztery jeziora, największe to Jezioro Laskowskie o powierzchni 51,7 ha, nad brzegiem jeziora Karpiówka na wzgórzu przetrwały ślady po wczesnośredniowiecznym grodzisku pierścieniowym. Nieopodal wsi Laskowo znajduje się zbiornik Mielimąka o powierzchni 55 ha utworzony na strudze Margoninka. Najciekawsze obiekty zabytkowe na terenie Szamocina to poewangelicki kościół pw. Św. Piotra i Pawła wybudowany w latach 1827- 35, kościół neobarokowy z 1905r. pw. Najświętszej Marii Panny Wspomożycieli Wiernych, zbożowy spichlerz o konstrukcji szachulcowej z barokowym wystrojem wnętrza wybudowany w latach 1763- 76r., we wsi Jaktorowo pałacyk zwany „Dworkiem myśliwskim” i na skraju wsi Anastazyń i polodowcowy głaz narzutowy pn. „Zakłeta Karoca”.

Margonin otoczony jest rozległymi zespołami leśnymi i malowniczymi pagórkami moreny czołowej, dochodzącej miejscami do wysokości 190 m. n. p. m. Na południe od Margonina rozciąga się równina Sandrowa, a jeziora polodowcowe i strumienne utworzyły drumliny, które urozmaicają krajobraz. Na terenie gminy Margonin znajduje się największe jezioro powiatu chodzieskiego Jezioro Margoninskie o powierzchni 215,4 ha. Najciekawsze obiekty to kościół pw. Św. Marcina w Żoniu, wzmiankowany w 1234r. obecny został wzniesiony w 1749r., kościół pw. Św. Wojciecha w Margoninie z początku XVII w. przebudowany w 1753r. neogotycki pałac z 1842r. z okazałym zespołem parkowym w Margońskiej Wsi, Rynek z zachowaną zabudową domów kalenicowych, zespół pałacowo-parkowy w Próchnowie z 1883r., Aleja lipowa w Margońskiej Wsi, polodowcowa forma głazu narzutowego pn. „Zakleta Karczma” przy drodze w kierunku Wągrowca.

W okolicach *Budzynia* znajduje się dużo lasów, organizowane są polowania dla gości krajowych i zagranicznych w lasach między Budzyniem a Podstolicami znajduje się kamień nazwany „Kamieniem Prezydenta”, upamiętniający polowanie na tym terenie z udziałem prezydenta RP I. Mościckiego. Przy wjeździe do Budzyna w kierunku Poznania stoi wiatrak Portlak, we wsi Konkolewice rosną dąb o obwodzie 2,5 m i lipa o obwodzie 5 m. Obiekty zabytkowe to kościół renesansowy pw. Św. Barbary z 1849r. We wnętrzu późnorenesansowy ołtarz główny z XVIII w., neoromański kościół pw. Św. Andrzeja Boboli z 1881r., wzgórze Okręglik.

6. CHARAKTERYSTYKA SFERY GOSPODARCZEJ.

Władze mając na uwadze istniejące problemy dążą do ożywienia lokalnej gospodarki poprzez m.in. tworzenie dogodnych warunków sprzyjających powstawaniu małych i średnich przedsiębiorstw, opracowaniu elektronicznych materiałów dotyczących rozpoczynania działalności gospodarczej, dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. Samorząd Powiatu Chodzieskiego współpracuje z organizacjami gospodarczymi i okołobiznesowymi tj. Chodzieskim Klubem Gospodarczym i Cechem Rzemiosł Różnych.

Na terenie powiatu funkcjonują 3 466 podmioty gospodarcze. Najwięcej firm to zakłady produkcyjno-usługowe – 2 098, placówki handlowe i gastronomiczne – 872, produkcja wyrobów przemysłowych – 437, usługi transportowe – 213.

Tabela 5. Struktura małych i średnich firm w Powiecie Chodzieskim:

Podmioty gospodarcze	
Ogółem	3466
Placówki handlowe i gastronomiczne	872
Produkcja wyrobów przemysłowych	437
Produkcja wyrobów spożywczych	8
Usługi transportowe	213
Zakłady produkcyjno-usługowe	2098
Sadownictwo	0
Inne	1021

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu, Stan w dniu 31 XII 2003

Najbardziej rozpowszechnioną formą działalności na terenie Powiatu Chodzieskiego są mikroprzedsiębiorstwa. Do zalet tych przedsiębiorstw należy ich elastyczność działania w zakresie przedmiotu działalności, finansowania i podziału zysku. Ich wada natomiast wynika bezpośrednio z ograniczonych możliwości gromadzenia środków finansowych przez pojedynczego właściciela. Ograniczone możliwości finansowe są też głównym czynnikiem hamującym rozwój tych przedsiębiorstw. Niemniej jednak łatwość rozpoczęcia działalności powoduje, że jest to najbardziej rozpowszechniona forma prowadzenia działalności gospodarczej. Cechą charakterystyczną tych przedsiębiorstw jest to, że znajduje tam zatrudnienie coraz więcej osób oraz fakt, że często mają one rodzinny charakter.

Identyfikacja problemów:

- ograniczone możliwości finansowe firm
- brak płynności finansowej
- wysokie składki ZUS za pracowników
- problemy ze stworzeniem i utrzymaniem dotychczasowych miejsc pracy
- nie spełnianie warunków stawianych przez Powiatowy Urząd Pracy przy zatrudnianiu osób bezrobotnych (zwolnienia powyżej 10%)
- problemy z zatrudnianiem młodocianych (konieczność zatrudnienia ich przez rok po przyuczeniu)
- zbyt małe rozeznanie pracodawców w możliwościach pozyskania środków pomocowych
- problemy dot. gospodarstw rolnych (niskie ceny skupu, nieurodzaj)

Władze lokalne Powiatu Chodzieskiego powinny podejmować działania na rzecz zwiększenia efektywności przedsięwzięć inwestycyjnych firm, do których zaliczyć można:

1. działania informacyjno-promocyjne dotyczące gospodarki danego obszaru i jego potrzeb, istniejących bądź potencjalnych barier rozwoju, warunków kształtujących dochody potencjalnych inwestorów, szeroko pojętych działań marketingowych dotyczących danego obszaru,
2. działania organizacyjne związane z realizacją podstawowych zadań gmin i powiatu, kreowaniem przedsiębiorczości prywatnej,

3. działania o charakterze administracyjno-prawnym, tj. wydawanie przepisów gminnych i powiatowych, ewidencjonowanie działalności gospodarczej i udzielanie zezwoleń na prowadzenie działalności nie wymagającej koncesji (uproszczone procedury), ułatwienia lokalizacyjne (uproszczenie trybów postępowań, szeroka kampania informacyjna), gospodarka gruntami,
4. działania o charakterze ekonomiczno- finansowym, tj. podatki i opłaty lokalne, udzielanie ulg i zwolnień w ściśle określonych przypadkach, opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i kary z tytułu jego zanieczyszczenia,
5. działania inwestycyjne poprzez podejmowanie inwestycji w sferze infrastruktury gospodarczej, społecznej, bankowej, telekomunikacyjnej oraz w sferze ochrony środowiska.

Działania władz idące w kierunku stworzenia warunków dla powstania inicjatyw gospodarczych mogą stać się ważnym czynnikiem rozwoju gospodarczego powiatu. Powiat w latach 2004-2006 będzie realizował zadania zaliczone do celów szczegółowych przyjętej Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Chodzieskiego na lata 2001-2010 m.in.:

1. ochronę istniejących miejsc pracy oraz tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy poprzez np. stworzenie mechanizmów zachęt ekonomicznych wspierających przedsiębiorczość, opracowanie programów wspierania nowych podmiotów gospodarczych,
2. promocję powiatu poprzez np. udział w targach inwestycyjnych i turystycznych oraz promocję gospodarczą powiatu.

Najważniejsze zadania, jakie stoją przed samorządem powiatowym celem wspomagania małych i średnich firm są następujące:

- monitorowanie i obserwacja podmiotów gospodarczych w powiecie,
- gromadzenie informacji o podmiotach gospodarczych,
- współdziałanie na rzecz wspierania i promocji MŚP,
- wspieranie aktywizacji rynku pracy,
- współdziałanie w zakresie opracowania i realizacji strategii, programów i kontraktów regionalnych w sferze gospodarki oraz wykorzystanie funduszy pomocowych.

Mając na uwadze konieczność realnego wsparcia MŚP, które stanowią znaczący potencjał gospodarczy należy dążyć do zwiększenia nakładów na szeroko rozumianą (w różnych formach) pomoc dla nowopowstających i istniejących firm. Przy ograniczonych środkach finansowych samorządu powiatowego należy główny nacisk położyć na pomoc dla małych i średnich firm w pozyskiwaniu kapitałów obcych oraz w zakresie ich promocji i szukaniu partnerów zagranicznych.

7. CHARAKTERYSTYKA SFERY SPOŁECZNEJ

7.1. BEZROBOCIE

Problemy występujące na rynku pracy w powiecie chodzieskim oraz województwie wielkopolskim.

Według stanu na dzień 31.05.2004 r. liczba bezrobotnych w powiecie chodzieskim wynosiła **4.541** osób.

Stopa bezrobocia wg stanu na 30.04.2004 r. wynosiła **24,3%** (w kraju odpowiednio **20,0%**, w woj. Wielkopolskim **17,1%**). Ponad 2.500 bezrobotnych to kobiety co stanowi 55% zarejestrowanych.

Ponad 3 250 osób to bezrobotni o wykształceniu zasadniczym zawodowym lub niższym (czyli z niskimi kwalifikacjami bądź ich całkowitym brakiem). Stanowi to prawie 72% ogółu zarejestrowanych. Ponad 52% stanowią ludzie młodzi, w wieku do 34 lat. **2.452** (54%) osoby pozostają bezrobotne dłużej niż 12 miesięcy. Podobnie kształtuje się struktura bezrobotnych w województwie wielkopolskim, a zazwyczaj niewielkie różnice między poszczególnymi powiatami wiążą się ze specyfiką niektórych lokalnych rynków pracy.

Jednym z największych problemów w powiecie chodzieskim (i województwie) pozostaje, pomimo szerokich i ciągle intensyfikowanych działań brak wzrostu liczby ofert pracy. Wahania koniunkturalne, niestabilne i niejasne przepisy podatkowe oraz wysokie koszty zatrudnienia powodują, że ryzyko związane z podejmowaniem decyzji dotyczących rozwoju przedsiębiorstw, tworzenia nowych miejsc pracy jest zbyt duże i hamuje rozwój tych przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich, które są szczególnie wrażliwe na negatywne zjawiska towarzyszące niestabilnemu rynkowi.

Poważnym problemem jest nadal niedostosowanie części systemu kształcenia do wymogów rynku pracy. Dotyczy to zarówno kierunków kształcenia jak i jego niedostosowania jakościowego do stale rosnących wymagań pracodawców, wynikających z rozwijających się technologii. Stanowiska pracy wymagają coraz wyższych kwalifikacji i znajomości nowoczesnych maszyn i urządzeń. Przestarzały częstokroć park maszynowy szkół uczących zawodu powoduje, że absolwent takiej szkoły nie może wykorzystać wiedzy i umiejętności zdobytych podczas nauki.

Ważnym czynnikiem wspomagającym przeciwdziałanie bezrobociu jest mobilność zawodowa bezrobotnych. Wiąże się ona, a raczej jej brak ze złą sytuacją finansową bezrobotnych, która praktycznie uniemożliwia wszelką migrację zarobkową.

Rozwiązanie tego problemu jest jednak szczególnie trudne i wiąże się z problemami o ogólnokrajowym zasięgu, których rozwiązanie potrwa wiele lat.

Nadal wyjątkowo niekorzystnym zjawiskiem na rynku pracy jest bezrobocie wśród młodzieży kończącej edukację. Jest ono wynikiem m.in. wspomnianych już niedoskonałości systemu kształcenia.

Zjawisko to jest bardzo groźne, gdyż powoduje, że potencjał wiedzy, energii zawartej w absolwentach jest w dużej części, a często całkowicie niewykorzystany. Co więcej, powoduje frustrację, zniechęcenie, utratę wiary w siebie i w efekcie nawet stopniową degradację społeczną.

Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest stały wzrost udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych osób w wieku powyżej 45 lat, a więc tych, którym szczególnie trudno jest znaleźć zatrudnienie.

Wymienione , najważniejsze problemy stanowią tylko część problemów występujących na rynku pracy – są to jednak problemy najbardziej palące , które wymagają jak najszybszych działań w celu ich rozwiązania.

Działania podejmowane przez PUP , mające na celu złagodzenie skutków bezrobocia.

Pierwsza grupa działań to tzw.działania pasywne, które polegają na realizowaniu procedur związanych z przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków i innych świadczeń osobom bezrobotnym.

Są to jednak działania doraźne, nie dające trwałego efektu i nie wpływające na redukcję bezrobocia chociaż ich rola łagodząca dotkliwe jego skutki jest bardzo istotna.

Drugą grupę stanowią tzw. działania aktywne związane z szeroko pojętą aktywizacją bezrobotnych.

Do najważniejszych z nich należą:

- udzielanie pomocy bezrobotnym w znalezieniu pracy , a także pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników poprzez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe
- pomoc bezrobotnym w poszerzaniu, zmianie bądź uzyskaniu nowych kwalifikacji poprzez organizację szkoleń i kursów
- inicjowanie , organizowanie i finansowanie innych usług i instrumentów rynku pracy, w tym: robót publicznych , prac interwencyjnych, staży, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacji przedsiębiorcom kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania tzw. dodatków aktywizacyjnych w wypadku podjęcia przez bezrobotnego zatrudnienia.

Większość tych działań jest finansowanych ze środków Funduszu Pracy przyznawanych w formie rocznego limitu w wysokości określonej ustalonym algorytmem.

Jednak PUP realizuje też programy finansowane ze środków dodatkowych, pozyskanych w wyniku opracowywania odpowiednich wniosków dotyczących konkretnych działań dla określonych grup bezrobotnych. W bieżącym roku realizowane są programy: „Rowy”, „Lepsza Droga”, „Zielone Miejsca Pracy”, „Zielone Wakacje”. Niektóre z tych programów są realizowane przez kilka lat, inne inicjowane jako odzew na aktualne problemy i zapotrzebowanie.

Poza programami finansowanymi ze środków krajowych, w bieżącym roku rozpoczęła się realizacja programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, a konkretnie z Europejskiego Funduszu Społecznego. W bieżącym roku są to programy „Młodzi na start” oraz „Powrót na rynek pracy” dotyczące bezrobotnych w wieku do 25 lat oraz tzw. długotrwale bezrobotnych czyli pozostających bez pracy i zarejestrowanych przez co najmniej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 24 miesięcy.

W roku przyszłym i następnych zakres programów współfinansowanych ze środków UE i realizowanych przez PUP będzie ulegał zwiększeniu.

Tabela 6. Liczba osób bezrobotnych w Powiecie Chodzieskim

Wyszczególnienie		L iczba bez- robotnych ogółem	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						L iczba bezro- botnych ko- biet	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach					
			o 1 d	1 -3	3 -6	6 -12	1 2-24	ow. 24 i więcej		o 1 d	1 -3	3 -6	6 -12	1 2-24	ow. 24 i więcej
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Wiek	15-17 lat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	18-24	1161	96	166	223	258	210	208	649	40	93	109	129	128	150
	25-34	1211	73	105	179	210	230	414	718	40	45	77	93	154	309
	35-44	1024	42	52	128	171	178	453	588	18	22	53	84	91	320
	45-54	1043	32	57	131	134	219	470	503	13	18	34	54	104	280
	55-59	98	1	8	7	16	18	48	43	0	3	1	7	8	24
	60-64 lata	4	0	0	0	0	0	4	Wiek emerytalny kobiet						
Wykształcenie	wyższe	97	10	27	19	22	9	10	59	6	15	14	12	7	5
	Policealne i śred-	988	62	116	174	195	208	233	676	38	72	112	120	152	182
	średnie ogóln-	203	9	28	21	40	52	53	168	4	24	15	33	46	46
	Zasadnicze za-	1781	108	136	251	336	346	604	846	40	40	79	135	156	396
	Gimnazjalne i po-	1472	55	81	203	196	240	697	752	23	30	54	67	124	454
Staż pracy ogółem	do 1 roku	340	25	29	59	46	60	121	257	16	22	38	29	47	105
	1-5	1007	74	105	153	164	198	313	598	31	51	73	80	126	237
	5-10	773	38	67	124	139	140	265	395	17	23	44	61	71	179
	10-20	1041	41	60	130	188	207	415	573	20	23	43	86	120	281
	20-30	719	2	43	113	115	143	279	262	8	11	33	39	54	117
	30 lat i więcej	66	5	8	15	12	19	7	5	0	0	3	2	0	0
	bez stażu	595	35	76	74	125	88	197	411	19	51	40	70	67	164
Ogółem		4541	244	388	668	789	855	1597	2501	111	181	274	367	485	1083

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Chodzieży

Tabela 7. Liczba osób bezrobotnych w gminach Powiatu Chodzieskiego

L.p.	Gmina	Liczba bezrobotnych wg stanu na dzień			Zmiana 2000-2003
		30.09.2000	30.09.2002	30.09.2003	
1	Miasto Chodzież	1491	1854	1762	- 271
2	Miasto i Gmina Margonin	552	641	631	- 79
3	Miasto i Gmina Szamocin	783	788	825	- 42
4	Gmina Chodzież	512	679	604	- 92
5	Gmina Budzyń	742	910	883	- 141
	Powiat ogółem	4080	4877	4705	- 625

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Chodzieży

7.2. OŚWIATA I WYCHOWANIE.

Na terenie Powiatu Chodzieskiego funkcjonują trzy szkoły ponadgimnazjalne, Centrum Edukacji Zawodowej i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Istniejąca sieć szkół i placówek w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców powiatu w zakresie szkolnictwa ponadgimnazjalnego i specjalnego. Powiatowa infrastruktura edukacyjna wymaga jednak remontów i modernizacji.

Na terenie Powiatu Chodzieskiego funkcjonuje także 16 przedszkoli, 23 szkoły podstawowe, 9 szkół gimnazjalnych.

Praca z młodzieżą niepełnosprawną prowadzona jest się w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Chodzieży.

W Powiecie Chodzieskim 85,9 % nauczycieli pełnozatrudnionych posiada wyższe wykształcenie z przygotowaniem pedagogicznym, 14,1% wyższe wykształcenie bez przygotowania pedagogicznego.

Znaczącą potrzebą Powiatu Chodzieskiego jest przebudowa Centrum Edukacji Zawodowej w Chodzieży. Obiekt jest w bardzo złym stanie technicznym. Aby prawidłowo przebiegał proces dydaktyczny potrzebne jest utworzenie nowych pracowni. W chwili obecnej nie jest to możliwe ze względu na to, że powierzchnia Centrum nie jest podzielona na pracownie, posadzki nie spełniają wymogów bhp, stare nieszczelne okna, w większości metalowe z popękanymi szybami – trudno utrzymać odpowiednią temperaturę w pomieszczeniach, zły stan instalacji centralnego ogrzewania, brak szatni dla dziewcząt i nauczycieli, bardzo zły stan sanitariatów i przebieralni dla chłopców. Aby mógł funkcjonować przez następne lata, konieczne są większe prace remontowe.

Konieczne jest także przeprowadzenie prac remontowych i modernizacyjnych w pozostałych placówkach. Niezbędny jest remont sali gimnastycznej w Liceum Ogólnokształcącym w Chodzieży oraz sali przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Chodzieży.

Tabela 8. Wykaz szkół i placówek oświatowych, dla których Powiat Chodzieski jest organem prowadzącym.

Lp.	Szkoła lub placówka oświatowa	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
1.	Zespół Szkół Licealno - Gimnazjalnych	668	27
2.	Liceum Ogólnokształcące	439	21
3.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	1746	67
4.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	-	8
5.	Młodzieżowy Dom Kultury	-	3
6.	Centrum Edukacji Zawodowej	-	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty, Kultury, Kultury Fizycznej i Sportu

7.3. OCHRONA ZDROWIA.

Szpital Powiatowy im. prof. Romana Drewsa w Chodzieży

Szpital Powiatowy w Chodzieży swoją opieką obejmuje populację liczącą 47.500 osób. Świadczenia stacjonarne udzielane są na oddziałach :

- wewnętrznym – 40 łóżek
- pediatrycznym – 22 łóżka
- chirurgicznym – 35 łóżek
- położniczo-ginekologicznym – 25 łóżek

oraz oddziałach specjalistycznych :

- ortopedyczno-urazowym – 29 łóżek
- rehabilitacji – 40 łóżek.

Rocznie hospitalizowanych jest około 7.000 pacjentów z czego 30 % to chorzy spoza terenu powiatu chodzieskiego.

W roku 2003 rozpoczęto rozbudowę Szpitala Powiatowego w Chodzieży. Głównym punktem tej inwestycji jest połączenie wszystkich budynków szpitalnych w celu stworzenia jednego spójnego organizmu Szpitala ze sprawnie działającym systemem komunikacji i właściwym wykorzystaniem wszystkich komórek Szpitala.

Inwestycja zostanie oddana do eksploatacji w listopadzie 2004 r. W ramach inwestycji zostaną uzyskane pomieszczenia na potrzeby następujących komórek szpitala :

- centralna izba przyjęć
- oddział intensywnej terapii medycznej
- oddział ratownictwa medycznego
- prosektorium
- 2 sale operacyjne wraz z zapleczem dla istniejącego bloku operacyjnego
- zaplecze socjalno-bytowe dla pracowników szpitala
- centralna szatnia dla pacjentów
- centralna szatnia dla odwiedzających
- ciąg komunikacyjny dla całego szpitala
- dźwig towarowo-osobowy

Pozwoli to na dostosowanie szpitala do wymogów prawa, a także rozszerzy ofertę usług medycznych.

Obecnie w skład Szpitala Powiatowego w Chodzieży wchodzi dwa kompleksy

szpitalne :

- a) w Chodzieży – mieszczące 4 oddziały podstawowe tj. chirurgii ogólnej, pediatriczny, wewnętrzny, położniczo-ginekologiczny oraz 1 oddział specjalistyczny tj. urazowo-ortopedyczny. W kompleksie chodzieskim zlokalizowane są także centralne laboratorium, apteka szpitalna, komórki pomocnicze (kuchnia) oraz centralna sterylizatornia. Tutaj również siedzibę ma Zarząd wraz z administracją.
- b) w Szamocinie – w którym zlokalizowano oddział rehabilitacji ogólnej dla dorosłych.

Obydwa kompleksy szpitalne oddalone są od siebie o 20 km.

W ramach szpitala funkcjonuje również Oddział Pomocy Doraźnej. Oddział ten współpracuje od kilku lat z Powiatową Komendą PSP w Chodzieży oraz Policją stosując system wzajemnego powiadamiania o wypadkach. Jest to bardzo istotne z racji położenia Chodzieży przy przelotowej trasie Poznań-Koszalin. Rolnicze otoczenie Chodzieży sprzyja także wielu interwencjom ratowniczym.

W Szpitalu Powiatowym w Chodzieży prowadzi się okresowe monitorowanie jakości udzielanych świadczeń medycznych za pomocą ankiety wprowadzonej w Szpitalu w 1999 roku. Udzielane przez pacjentów odpowiedzi są poddawane analizie przez Komitet ds. Jakości. Wyciągane z tych analiz wnioski przedstawiane są Dyrekcji Szpitala. W każdym oddziale dostępne są w widocznym miejscu Prawa Pacjenta i każdy przyjęty do Szpitala pacjent jest o tym informowany. Prawa Pacjenta są również znane personelowi szpitala i muszą one być przez niego bezwzględnie przestrzegane.

7.4. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Stan bezpieczeństwa jest jednym z najistotniejszych czynników wpływających na poziom życia mieszkańców powiatu chodzieskiego. Instytucje zapewniające mieszkańcom bezpieczeństwo to: Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotnicze Straże Pożarne.

Ocena bezpieczeństwa powiatu

Zagrożenie pożarowe

Zagrożenie pożarowe na terenie powiatu wynika w głównej mierze z jego rolniczego charakteru oraz rozległych kompleksów leśnych.

Zagrożenie pożarowe w obiektach i na terenach rolniczych kształtuje się sezonowo. W okresie letnim i wczesnojesiennym duże zagrożenie powodują rozległe połacie zbóż na pniu. Z kolei w okresach jesiennym i zimowym duże zagrożenie powodują składowane w dużych ilościach płody rolne, często w miejscach do tego nie przeznaczonych i nieodpowiednio przygotowanych.

Szczególnym zagrożeniem charakteryzują się obiekty zabytkowe. Większość z nich wykonana jest w części lub w całości z materiałów palnych.

Zagrożenia komunikacyjne

Przez teren powiatu przebiega ważny szlak komunikacyjny, zarówno kolejowy, jak i

drogowy : Poznań-Piła-Kołobrzeg. Droga krajowa nr 11 na odcinku SokołowoBudzyńskie-Chodzież-Ujście przebiega właśnie w granicach administracyjnych powiatu. Trasy te obsługują ruch kolejowy i kołowy z Wielkopolski do Pomorza Środkowego i mają charakter typowo tranzytowy. Główne zagrożenia w przypadku drogi krajowej K-11 związane są z ogromnym natężeniem ruchu kołowego tak osobowego, jak i ciężarowego.

Związany z tymi szlakami transport materiałów niebezpiecznych powoduje duże zagrożenie chemiczno-ekologiczne, pożarowe i wybuchowe.

Zagrożenia ekologiczne

Zagrożenia ekologiczne mogą powodować miejsca, w których składowane są substancje groźne dla środowiska. Takimi miejscami są mogielniki. Składowane są tam głównie przeterminowane środki ochrony roślin, przeterminowane odczynniki chemiczne z laboratoriów, przeterminowane leki, itp.

Zagrożenia powodziowe

Zagrożenie powodziowe może powodować największa rzeka przepływająca przez teren powiatu – Noteć. Jest ono jednak niewielkie, ponieważ w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki znajdują się poldery zalewowe, których zalanie nie powoduje strat materialnych. Mniejsze rzeki mogą stanowić zagrożenie tylko w wyjątkowo niesprzyjających okolicznościach, np. gwałtowne i obfite opady atmosferyczne.

Siły i środki w powiecie chodzieskim realizujące działania ratownicze na obszarach wodnych rozmieszczone są bezpośrednio przy strefach zagrożonych. Znaczną część sprzętu pływającego do ewakuacji ludzi posiadają drużyny WOPR-u w Chodzieży, Margoninie i Szamocinie.

WOPR w Chodzieży posiada na wyposażeniu m.in. dwie łodzie ratownicze na przyczepach podłodziowych, w tym jedną łódź płaskodenna z otwieranym dziobem. Ponadto w drużynie WOPR-u znajduje się 6 płetwonurków.

Komenda Powiatowa PSP w Chodzieży posiada jedną łódź silnikową z osprzętem do ratownictwa wodnego oraz deskę do ratownictwa lodowego.

W trzykondygnacyjnym nowym obiekcie KP PSP w Chodzieży znajdują się : cztery boksy garażowe (parter), pierwsze piętro zajmuje Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP oraz Powiatowe Stanowisko Kierowania, natomiast na drugim piętrze znajdują się biura Komendy Powiatowej PSP.

Trzon wyposażenia ratowniczego stanowi 8 samochodów pożarniczych oraz specjalistyczny sprzęt ratowniczo-gaśniczy, w tym m.in. :

- zestawy hydrauliczne do ratownictwa technicznego
- pilarki do drewna i betonu
- motopompy (szlamowe, pływająca)
- agregaty prądotwórcze i sprzęt oświetleniowy
- ubrania specjalistyczne (kwaso i ługoodporne, gazoszczelne, żaroodporne, wodoszczelne)
- specjalistyczny sprzęt do pracy na wysokości, do pracy w wodzie, na wodzie i na łodzi)
- sprzęt do ratownictwa medycznego (dwa kompletne zestawy PSP R-1)
- sprzęt i armatura wodna

- sprzęt dydaktyczny (manekin do ćwiczeń z resuscytacji krążeniowo-oddechowej), łączności itp.

W Komendzie Powiatowej PSP w Chodzieży zatrudnionych jest 41 funkcjonariuszy, z tego 30 w systemie zmianowym 24/48.

W powiecie chodzieskim funkcjonują całodobowo linie alarmowe podstawowych trzech służb : policja – 997, straż pożarna – 998 i pogotowie ratunkowe – 999.

Po otrzymaniu zgłoszenia alarmowego służby dyżurne podejmują decyzję o dysponowaniu odpowiednich sił i środków na miejsce zdarzenia w zależności od rodzaju zagrożenia.

W celu zapewnienia właściwego bezpieczeństwa mieszkańców powiatu chodzieskiego planowane jest utworzenie na bazie istniejącego Powiatowego Stanowiska Kierowania KP PSP w Chodzieży Centrum Powiadamiania Ratunkowego, do którego trafiałyby zgłoszenia z zakresu szeroko pojętego ratownictwa, w tym zdrowia, życia i mienia obywateli. W zakresie ochrony przeciwpożarowej prowadzone byłyby analizy i opracowywane prognozy dotyczące zagrożeń, w tym klęsk żywiołowych. Budowany byłby system koordynacji działań jednostek biorących udział w działaniach ratowniczych, system łączności, alarmowania i współdziałania między podmiotami uczestniczącymi w działaniach.

Prowadzony w Centrum Powiadamiania Ratunkowego całodobowy monitoring przez doświadczoną i wykwalifikowaną kadrę dyspozytorów służb ratunkowych : pogotowia ratunkowego i straży pożarnej zapewniłby prawidłową ocenę zdarzeń.

7.5. POMOC SPOŁECZNA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży działalność rozpoczęło 1 stycznia 1999 r. Jest samodzielną jednostką organizacyjno-budżetową podporządkowaną bezpośrednio zarządowi powiatu wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Działa na podstawie Uchwały nr IV/20/99 Rady Powiatu Chodzieskiego z dnia 11 marca 1999 roku.

Do zakresu działania Centrum należy wykonywanie zadań wynikających z:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64 poz. 593),
2. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.).

I. Dział Pracy z Rodziną

- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych

W roku 2003 na terenie powiatu chodzieskiego funkcjonowało 55 rodzin zastępczych, w których wychowywało się 69 małoletnich dzieci, z czego: na terenie miasta Chodzież – 26 rodzin i 29 dzieci, na terenie gminy Chodzież – 2 rodziny i 2 dzieci, na terenie miasta i gminy Szamocin – 9 rodzin i 13 dzieci, na terenie miasta i gminy Margonin – 3 rodziny i 3 dzieci, na terenie gminy Budzyń – 15 rodzin i 22 dzieci. Wszystkie rodziny otrzymują miesięczną pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego dziecka w rodzinie zastępczej.

Ponadto rodziny niespokrewnione z dzieckiem (8 rodzin, w których wychowuje się 10 dzieci) otrzymują dodatkowo na każde umieszczone w niej dziecko pomoc z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem i jego wychowania.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rodzin zastępczych Starosta może przyznać rodzinie zastępczej jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka. W 2003 roku przyznano tą pomoc 9 rodzinom zastępczym, w których wychowywało się 12 małoletnich dzieci. Ponadto 1 rodzinie wypłacono pomoc losową.

Z wszystkimi rodzinami zastępczymi z terenu powiatu chodzieskiego pracownicy utrzymują stały kontakt, pomagają w rozwiązywaniu problemów oraz służą pomocą i radą. Centrum dokonuje oceny sytuacji opiekuńczo-wychowawczej umieszczonego w rodzinie zastępczej dziecka co najmniej raz w roku. Ponadto udziela pomocy w rozwiązywaniu zgłaszanych przez tę rodzinę problemów, w tym w szczególności wynikających z opieki nad dzieckiem o specyficznych potrzebach.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej rodzice, których dzieci przebywają w rodzinach zastępczych, są obowiązani do ponoszenia odpłatności z tego tytułu. Jednakże Starosta może odstąpić od ustalania odpłatności na wniosek rodziców dziecka lub z urzędu ze względu na ich trudną sytuację materialną. W 2003 roku wydano 32 decyzje dotyczące odstąpienia od ustalania odpłatności, w 1 przypadku ustalono odpłatność, w 4 przypadkach umorzono wierzytelności z roku 2000. W przypadku 1 rodziny trwają aktualnie poszukiwania miejsca zamieszkania. Ponadto rodzicom biologicznym, którzy ustaloną mają odpłatność za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej wystawiono w roku 2003 – 7 upomnień i 4 tytuły wykonawcze.

- szkolenie i kwalifikowanie kandydatów do podjęcia opieki nad dzieckiem w rodzinie zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży organizuje szkolenia dla rodzin zastępczych. W stosunku do rodzin spokrewnionych szkolenia mają charakter indywidualny i są przeprowadzane w każdej rodzinie w trakcie wizyt domowych w zależności od występujących tam problemów. Natomiast szkolenia w rodzinach zastępczych niespokrewnionych są prowadzone według opracowanych programów szkolenia. Do końca 2003 roku Centrum przeprowadziło 3 sesje szkoleniowe, których program zawierał między innymi elementy prawa rodzinnego, elementy pedagogiki rozwojowej, problem przemocy w rodzinie, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stwarzających trudności wychowawcze, zasady finansowania rodzin zastępczych, obowiązków i praw opiekunów zastępczych oraz informacje o zadaniach i kompetencjach centrum. Tylko w 2003 roku tym systemem przeszkolono 5 rodzin.

Ponadto w sierpniu 2003 roku zorganizowano również spotkanie integracyjno-szkoleniowe dla rodzin zastępczych i ich dzieci. Pozwoliło ono podnieść kwalifikacje rodzin zastępczych. Ponadto przyczyniło się do zwiększenia ich wiedzy na temat wychowywania dzieci.

- organizowanie opieki dzieciom i młodzieży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Na terenie powiatu chodzieskiego znajdują się dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego i socjalizacyjnego. W placówkach tych umieszczane są dzieci i młodzież, których rodzice mają ograniczoną bądź pozbawioną władzę rodzicielską, a także dzieci które nie znalazły opieki w rodzinnych formach opieki zastępczej lub zgłosiły się na własną prośbę.

Pogotowie Opiekuńcze w Studzieńcu

Jest placówką o charakterze interwencyjnym, przeznaczoną na 32 osoby. Placówka interwencyjna zapewnia dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodziców, znajdującemu się w sytuacji kryzysowej:

1. doraźną całodobową opiekę,
2. kształcenie dostosowane do jego wieku i możliwości rozwojowych,
3. opiekę i wychowanie do czasu powrotu do rodziny lub umieszczenia w rodzinie zastępczej, placówce rodzinnej bądź placówce socjalizacyjnej.

Skierowania do tej placówki są wydawane na podstawie postanowienia sądu, prośby rodziców lub opiekunów prawnych, prośby małoletnich.

W 2003 roku wydano 50 skierowań do tej placówki, z czego 10 dotyczyło wychowanków z terenu powiatu chodzieskiego.

W przypadku Pogotowia Opiekuńczego w Studzieńcu opłatę za pobyt dzieci w placówce w 2003 roku ponosiło dziewięć rodziców, w tym dwoje opiekunów prawnych.

Dom Dziecka w Szamocinie.

Jest placówką socjalizacyjną przeznaczoną na 30 miejsc. Zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej. Na dzień 31.12.2003 roku w placówce tej przebywało 24 wychowanków, w tym 13 dzieci pochodziło z terenu powiatu chodzieskiego natomiast 11 z innych powiatów. W 2003 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży wydało 2 skierowania do placówki.

W przypadku Domu Dziecka w Szamocinie w roku 2003 czworo rodziców zobowiązano do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w placówce, w tym jeden opiekun prawny

Umieszczanie dzieci z powiatu chodzieskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach.

Umieszczanie dzieci z terenu powiatu chodzieskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach następuje również na podstawie postanowienia sądowego. Ogółem w roku 2003 poza powiatem chodzieskim przebywało 19 wychowanków. W roku 2003 - 7 wychowanków z naszego terenu umieszczono w innych placówkach: dwoje w domu dziecka, a pięć w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych.

- usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży zobowiązane jest do udzielania pomocy pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze. Osoby, które osiągnęły pełnoletność w rodzinie zastępczej lub placówce zostają objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie,
- pieniężną na kontynuowanie nauki,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

Liczba usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych

W roku 2003 z terenu powiatu chodzieskiego usamodzielniono się 7 wychowanków z rodzin zastępczych, którzy otrzymali w związku z tym pomoc pieniężną na usamodzielnienie,

na kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie.

Usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych

W roku 2003 z terenu powiatu chodzieskiego usamodzielniono się 13 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, którzy otrzymali również pomoc pieniężną na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie.

Z wszystkimi osobami usamodzielnianymi prowadzona jest praca socjalna polegająca na utrzymywaniu z nimi kontaktów, ustalania ich aktualnej sytuacji zarówno materialnej jak i mieszkaniowej, utrzymywania kontaktów ze szkołą, do której uczęszczają oraz pomaganiu w poszukiwaniu pracy bądź miejsca zamieszkania. Ponadto z każdą osobą usamodzielnianą tworzony jest indywidualny program usamodzielnienia, który zawiera informacje dotyczące okresu jego pobytu w rodzinie zastępczej lub placówce, możliwości zdobycia wykształcenia, mieszkania, podjęcia zatrudnienia oraz utrzymywania kontaktów z rodzicami biologicznymi.

W przypadku niektórych wychowanków pracownicy centrum pomagali w uzyskiwaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez:

- pozyskiwanie mieszkań z urzędów gmin i miast,
 - remontowanie i przystosowywanie pomieszczeń mieszkalnych,
 - pozyskiwanie środków z różnych fundacji (Stowarzyszenie Pomocy Mieszkaniowej dla Sierot, Fundacja Przyjaciółka) na zakup mieszkań,
 - regulowanie spraw związanych z ponoszeniem opłat za czynsz, energię elektryczną, gaz (pomoc w zawieraniu umów z dostawcami lub właścicielami) itp.
- **prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży udziela różnego rodzaju poradnictwa i wsparcia każdej rodzinie tego wymagającej. Oprócz pracowników merytorycznych, na co dzień zajmujących się problematyką rodzin i ich dzieci, poradnictwa udzielają specjaliści – psycholog i radca prawny zatrudnieni przez Centrum.

W roku 2003 odnotowanych zostało interwencyjnie 95 porad. Większość doraźnych porad udzielana jest na bieżąco, podczas kontaktów z klientami i dlatego nie jest ewidencjonowana.

II. Dział pracy z osobami niepełnosprawnymi.

- aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży w ciągu roku 2003 dokonało zwrotu faktycznie poniesionych kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne za 40 pracowników niepełnosprawnych.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży przeprowadził szkolenia i przekwalifikowania zawodowego dla 9 osób niepełnosprawnych.

ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ FUNKCJONUJĄCE W 2003 ROKU NA TERENIE POWIATU CHODZIESKIEGO

1. PPHU „STAMEX” – Stanisław Małachowski

- ul. Raczkowskiego 7
64-800 Chodzież
tel. (067) 2829551
2. Z-dPHU „KABLONEX”
Podanin 66
Tel (067) 2829100
3. Z-dPUH „KOMFORT”
oś. Cechowe 22
64-840 Budzyń
tel. (067) 2843483
4. „PODANFOL”
Podanin 71
(uchylony status Zakładu Pracy Chronionej z dniem 29.01.2003 roku)

LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZATRUDNIONYCH W ZAKŁADACH PRACY CHRONIONEJ

- liczba osób zatrudnionych ogółem – 260
- liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych – 146
- liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 40

- rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

W roku 2003 dofinansowano imprezę sportowo – kulturalno – rekreacyjną dla osób niepełnosprawnych pod nazwą Piknik Integracyjny w Zbyszewicach, która miała charakter masowy.

IV. Pozostała działalność

- interwencje

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży ściśle współpracuje z 14 organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu chodzieskiego oraz z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych, placówkami, ośrodkami pomocy społecznej oraz sąsiednimi centrami a także z terenowymi organami administracji rządowej (WUW) i organami samorządu terytorialnego (ROPS).

W 2003 roku zorganizowano 5 spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz z członkami Powiatowej Społecznej Rady do Spraw osób Niepełnosprawnych.

Ponadto wpłynęło 100 interwencji, które zostały odnotowane i dotyczyły:

- porady prawnej, interpretacji przepisów prawnych,
- trudnej sytuacji rodzinnej
- pomocy finansowo-rzeczowej,
- rodziny zastępcze,
- przemoc domowa,

- pomocy w znalezieniu zatrudnienia,
- opinie dot. likwidacji barier architektonicznych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży dziennie przyjmuje średnio 20 interesantów, którym udziela porad.

8. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ.

Współpraca zagraniczna jest zagadnieniem istotnym wobec wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, z uwagi na możliwość uzyskiwania pomocy finansowej z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

W 2004 roku Powiat Chodzieski ma zamiar podpisać porozumienie o partnerstwie z ziemskim powiatem Lippe (Niemcy). W jej ramach mamy zamiar dokonywać wymiany informacji i doświadczeń dotyczących m.in. oświaty i wychowania, działań w sytuacjach kryzysowych, działalności samorządu powiatowego oraz jego administracji.

9. INFRASTRUKTURA LOKALNA

Powiat Chodzieski posiada dobrze rozwiązaną infrastrukturę techniczną i społeczną, co w znacznym stopniu decyduje o dalszym zrównoważonym rozwoju.

9.1. ŁĄCZNOŚĆ

Operatorem sieci telekomunikacyjnej w powiecie jest: Telekomunikacja Polska S.A. Połączenia telefoniczne są realizowane w ruchu automatycznym, co umożliwia dostęp do szerokiej gamy usług telekomunikacyjnych, takich jak internet oraz szybka transmisja danych między użytkownikami instytucjonalnymi, tj. firmami i bankami. Na terenie powiatu dzięki zastosowaniu central cyfrowych, łączy światłowodowych oraz urządzeń transmisji danych, dostępna jest szeroka gama usług telekomunikacyjnych.

Uzupełnieniem oferty usług telekomunikacyjnych jest telefonia komórkowa, która pokrywa swym zasięgiem cały powiat.

Pokrycie terenu powiatu zasięgiem stacji radiowych i telewizyjnych jest jeszcze niewystarczające. Istniejące centra nadawcze nie zapewniają dobrego odbioru telewizji publicznej w każdej miejscowości.

9.2. KOMUNIKACJA

Obsługę komunikacyjną Powiatu Chodzieskiego zapewnia system dróg o znaczeniu regionalnym, powiatowym i lokalnym. Z północy na południe przebiega droga krajowa nr 11 Kołobrzeg-Bytom. W ciągu tej drogi dwie największe miejscowości Chodzież i Budzyń posiadają obwodnice, które eliminują ruch samochodowy z centrum miejscowości. Średnie natężenie ruchu na tej drodze wynosi 818 pojazdów na godzinę w tym 321 pojazdów ciężkich. Łączna długość dróg krajowych na terenie powiatu chodzieskiego wynosi 28,2 km. Sieć dróg wojewódzkich jest rozłożona równomiernie tylko w północnej części powiatu, w południowej części przez gminę Budzyń nie przebiega żadna droga tej kategorii. Na północy drogi wojewódzkie stanowią dogodne połączenie komunikacyjne z sąsiednimi powiatami. Na terenie gminy Budzyń układ komunikacyjny drogi krajowej nr 11 i dróg powiatowych zapewnia połączenie siedziby UG z siedzibami sąsiednich gmin i powiatów.

Długość dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych na terenie powiatu chodzieskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9 . Długość dróg gminnych i powiatowych na terenie Powiatu Chodzieskiego

Gmina	Drogi wojewódzkie (km)		Drogi powiatowe (km)		Drogi gminne (km)
	miejskie	zamiejskie	miejskie	zamiejskie	
Szamocin	5,7	21,2	0,3	15,2	474,8
Margonin	4,7	20,0	3,3	27,3	86,0
Budzyń	-	-	-	68,9	266,0
Chodzież	-	22,5	-	45,2	22,8
miejska Chodzież	2,3	-	13,9	-	37,0
Ogółem	76,4		174,1		886,6

Źródło: zestawienie własne na podst. danych z Rejonów Dróg Wojewódzkich i Urzędów Gmin z terenu Powiatu Chodzieskiego.

Na terenie całego powiatu chodzieskiego około 56 % dróg gminnych posiada nawierzchnie gruntowe.

Bariery i problemy:

- zły stan dróg w stosunku do rosnącego ruchu samochodowego,
- niski poziom inwestowania,
- niska aktywność społeczna i przedsiębiorczość

Zadania polegające na poprawie sytuacji w powiecie:

- przebudowa dróg (modernizacja),
- przebudowa skrzyżowań - zwiększająca przepustowość (budowa rond, wydzielanie osobnych pasów ruchu dla prawego i lewego skrętu),
- poszerzenie pasów drogowych dróg powiatowych,
- poszerzenie istniejących jezdni na niektórych dróg,
- utwardzenie jezdni na drogach gminnych,
- budowa ścieżek rowerowych,

Ogólnie stan dróg jest niezadowolający. Środki finansowe otrzymywane przez zarządców dróg wystarczają tylko na bieżące utrzymanie dróg oraz niezbędne remonty i modernizację. Zwiększenie przepustowości dróg oraz poprawa komfortu i bezpieczeństwa na drogach wymaga dużych nakładów finansowych. Cel ten można uzyskać na obecnym etapie tylko korzystając ze środków pomocowych zarówno krajowych jak i zagranicznych.

Zrealizowane projekty wykorzystujące fundusze przedakcesyjne:

I Projekt:

a) temat:

Przebudowa - modernizacja drogi powiatowej Prosna - Stróżewo

b) rezultaty projektu:

Nowa droga o nawierzchni bitumicznej o długości 783,70m o szerokości 4m .

c) instytucje finansujące projekt:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Wielkopolski Oddział Regionalny w Poznaniu

Program SAPARD

d) dofinansowanie wyniosło:

50% kosztów kwalifikowanych – 158 409,45 zł

e) całkowity koszt projektu:

316 818,89 zł

II Projekt:

a) temat:

Przebudowa drogi powiatowej nr 456 Karolinka – Margońska Wieś

b) rezultaty projektu:

Nowa droga o nawierzchni bitumicznej o długości 865 m i szerokości 5m.

c) instytucje finansujące projekt:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Wielkopolski Oddział Regionalny w Poznaniu

Program SAPARD

d) dofinansowanie wyniosło:

50% kosztów kwalifikowanych – 224 021,28 zł

e) całkowity koszt projektu:

510 852,27 zł

III Projekt:

a) temat:

Przebudowa - modernizacja drogi powiatowej Rutki – Budzyń, ul. Rynkowa w Budzynie

b) rezultaty projektu:

Droga długości 1040 m szerokości jezdni 6m.

c) instytucje finansujące projekt:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Wielkopolski Oddział Regionalny w Poznaniu

Program SAPARD

d) dofinansowanie wyniosło:

50% kosztów kwalifikowanych – 355 285,17 zł

e) całkowity koszt projektu:

810 597,25 zł

IV Projekt:

a) temat:

Modernizacja drogi powiatowej nr 431 Rutki – Budzyń w miejscowościach: Rutki, Kłotyldzie, Sypniewo

b) rezultaty projektu:

Powstała droga o długości 980m i szerokości 5 m.

c) instytucje współfinansujące:

Wojewódzkie Biuro Wdrażania Programu PAOW

III. Analiza

1. FINANSE POWIATU – PROGNOZA MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH

Analiza danych historycznych

Analiza budżetów historycznych jednostek samorządu terytorialnego pozwala często ustalić trendy zmian poszczególnych wielkości finansowych charakteryzujących Powiat i dzięki temu dostarcza istotnych informacji i założeń do stworzenia wiarygodnej prognozy finansowej na przyszłe lata i określenia salda wolnych środków, jakie można przeznaczyć na inwestycje. W analizie oparto się na danych z wykonania budżetu z roku 2000, 2001 i 2002 oraz na planie budżetu na rok 2003. Ze względu na strukturę dochodów i wydatków powiatu, zarówno dochody jak i wydatki rozdzielono na zadania własne powiatu oraz zadania zlecone i powierzone, które są finansowane z dotacji celowych. Pozwoliło to wydzielić z budżetu tę znaczącą część, na którą Powiat nie ma żadnego wpływu i nie może swobodnie decydować o jej alokacji.

Dochody budżetowe.

Dochody własne powiatu pochodzą z nielicznych źródeł znajdujących się między innymi w działach: gospodarka mieszkaniowa, transport i łączność, oświata i wychowanie, różne rozliczenia, opieka społeczna oraz administracja publiczna. Główne źródła dochodów własnych to dochody ze sprzedaży i wynajmu mienia, wpływy z tytułu opłat komunikacyjnych pobranych na podstawie ustawy prawo o ruchu drogowym, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, odsetki od środków na rachunkach bankowych oraz wpłaty mieszkańców DPS – te jednak w całości przeznaczone są na utrzymanie tej placówki. Pozostałe dochody to subwencje otrzymywane z budżetu państwa oraz dotacje celowe. Struktura dochodów daje bardzo wąskie pole manewru dla decyzji budżetowych możliwych do podjęcia przez władze powiatu, ponieważ ponad 87 % środków ma określone przeznaczenie. W tabeli poniżej przedstawiono strukturę dochodów budżetowych w latach 2000 – 2003.

Tabela 10 . Struktura dochodów budżetowych w latach 2000-2003 (w %)

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003
1	2	3	4	5
Dochody własne	10,41 %	10,40 %	14,40 %	14,63 %
Subwencje	40,78 %	40,60 %	43,16 %	52,97 %
Dotacje celowe	48,81 %	49,00 %	42,44 %	31,75 %
Środki finansowane ze źródeł zagranicznych	-	-	-	0,65 %

Źródło: Dane z Wydziału Finansów

Subwencje z budżetu państwa uzyskano w latach 2000 – 2003 oraz trendy ich zmian przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Subwencje z budżetu państwa uzyskane w latach 2000-2003

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003
1	2	3	4	5
Subwencje razem	10.843.701	11.307.122	11.738.131	12.981.802
Sub- wen- cja wy- rów- now- cza	575.043	613.735	594.906	624.198
Wzrost (+) Spadek (-)	-	+ 38.692	- 18.829	+ 29.292
Subwencja drogowa	1.355.776	1.593.320	1.524.768	1.492.643
Wzrost (+) Spadek (-)	-	+ 237.544	- 68.552	- 32.125
Subwencja oświatowa	8.912.882	9.100.067	9.618.457	10.864.961
Wzrost (+) Spadek (-)	-	+ 187.185	+ 518.390	+ 1.246.504

Źródło: Dane Wydziału Finansów.

Do dalszej projekcji przewidziano wzrost subwencji w stosunku do kwoty bazowej z roku 2003 na poziomie wzrostu współczynnika PKB. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone i powierzone w roku 2000 wynosiły 7.944.936 zł, w roku 2001 8.735.194 zł, w roku 2002 6.905.292 zł. Plan na 2003 rok wynosi 3.079.785 zł.

Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące własne w roku 2000 wynosiły 4.031.649 zł, w roku 2001 4.317.011 zł, w roku 2002 4.200.902 zł, plan na 2003 rok wynosi 3.959.956 zł. Dodatkowo w roku 2002 powiat otrzymał dotacje celowe na inwestycje w wysokości 338.042 zł, a w roku 2001 407.000 zł, w roku 2000 – 734.680 zł.

Dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień między jst i wpływ z tytułu pomocy finansowej udzielonej przez jst w roku 2000 wynosiły 0 zł, w roku 2001 162.883 zł, w 2002 r. 16.600 zł, a plan na 2003 r. zakłada 337.525 zł.

Dotacje na inwestycje ze środków specjalnych i funduszy celowych w 2000 r. wynosiły 265.721 zł, 2001 r. 0 zł, 2002 84.000 zł, a plan w 2003 r. zakłada 404.000 zł.

Założono, że w kolejnych latach dotacje celowe na cele operacyjne będą wzrastać zgodnie ze współczynnikiem wzrostu PKB. Wielkość prognozy dotacji celowych nie wpłynie na wartość obliczonych wolnych środków, daje jedynie pogląd na całkowitą wartość budżetu i szacunki zdolności kredytowej powiatu

Wydatki budżetowe.

Celem szczegółowej analizy wydatków budżetu powiatu jest oddzielenie budżetu inwestycyjnego od budżetu bieżącego oraz określenie stabilnych wydatków, które można planować na lata przyszłe.

W każdym analizowanym dziale wydatków budżetowych przedstawiono wydatki operacyjne danego działu. Wydatki inwestycyjne zostały uwzględnione do roku 2003, natomiast w pozostałych latach nie zostały wykazane w projekcji. Stanowią one przedmiot szczegółowej analizy dokonanej w dalszej części opracowania.

Podobnie jak w przypadku dochodów powiatu rozdzielono wydatki operacyjne na zadania własne oraz wydatki na zadania zlecone i powierzone. Te ostatnie zarówno z projektowanymi wartościami dotacji celowych, które powiat powinien otrzymać. Pozostałe wydatki operacyjne rozdzielono na wydatki rzeczowe oraz osobowe. Wzrost wydatków zaprojektowano na poziomie inflacji.

Prognozę dochodów i wydatków powiatu oraz określenie wolnych środków, które można przeznaczyć na inwestycje przedstawiają tabele znajdujące się w następnym rozdziale. Zadania własne powiatu zlokalizowane są w działach: leśnictwo, transport i łączność, gospodarka mieszkaniowa, działalność usługowa, administracja publiczna, dochody od osób prawnych, od os. fiz. i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej, różne rozliczenia, oświata i wychowanie, opieka społeczna, edukacyjna opieka wychowawcza. Jako wartość bazową do dalszych projekcji wydatków przyjęto plan budżetu wg stanu na VIII / 2003 r.

PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW POWIATU

Założenia

W celu dokonania wieloletnich projekcji dochodów i wydatków budżetowych, uwzględniających trendy i kierunki rozwoju ekonomicznego w skali mikro i makro opracowany został zestaw założeń.

W niniejszym opracowaniu projekcje na lata 2003 – 2006 zostały oparte o najbardziej aktualne wyniki finansowe, odpowiednio modyfikowane o wskaźniki przewidywanej inflacji, wzrostu gospodarczego czy też inne, definiowane indywidualnie dla poszczególnych kategorii. Za wielkości bazowe obrano przede wszystkim dane z budżetu powiatu stan na sierpień 2003 r.

Do obliczeń przyjęto podstawowe wskaźniki makroekonomiczne stanowiące podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na 2004 rok.

Przyjęto, iż inflacja będzie utrzymywała się na poziomie 1,0 % w roku 2004 wzrost o 1,2 %, w roku 2005 wzrost o 0,4 %, a w roku 2006 wzrost o 0,1 %. Przyjęto, iż PKB w 2003 roku utrzyma się na poziomie 3 %, w roku 2004 nastąpi wzrost o 2,0 %, w 2005 – o 0,4 %, a w 2006 – wzrost o 0,6 %.

Prognoza dochodów i wydatków powiatu nie uwzględnia skutków podwyżek pensji dla nauczycieli, jakie wprowadza Karta Nauczyciela. Jest to spowodowane faktem iż w chwili obecnej brak jest wiarygodnych danych dotyczących faktycznych zmian w wysokości subwencji oświatowej. Dlatego założono, iż po ustabilizowaniu się sytuacji zwiększona subwencja oświatowa skompensuje zwiększone wydatki na pensje nauczycieli.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zmiany wskaźnika przewidywanej inflacji i wzrostu gospodarczego przyjętych do sporządzenia projektu budżetu.

Tabela 12. Zestawienie zmiany wskaźnika przewidywanej inflacji i wzrostu gospodarczego.

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
1	2	3	4	5
Inflacja	1 %	2,2 %	2,8 %	2,9 %
PKB	3 %	5 %	5,4 %	6 %

Źródło: Dane wydziału Finansów.

Prognoza i określenie wolnych środków.

Na kolejnych stronach przedstawiono projekcję budżetu na lata 2003 – 2006, z których wynikają planowane dochody, wydatki budżetowe oraz saldo wolnych środków na okres sporządzenia WPI. Należy zauważyć, iż metodologia obliczeń zakłada przedstawienie wydatków budżetowych bez uwzględnienia dochodów i wydatków na inwestycje.

Obliczone wolne środki brutto określają potencjał finansowy powiatu umożliwiającą dalszą działalność inwestycyjną.

Z projekcji tej wynika, że wydatki inwestycyjne będą mogły być zrealizowane głównie przy pomocy środków zewnętrznych tj:

- środków z funduszy strukturalnych UE,
- innych źródeł.

Dochody budżetowe na lata 2003 - 2006

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
1	2	3	4	5

I Dochody własne z tego:	3 586 003	2 541 078	2 769 368	2 855 830
1. podatek dochodowy od osób fizycznych	315 521	331 297	349 187	370 138
2. dochody ze sprzedaży majątku	634 500	32 000	95 000	105 000
3. wpływy z opłat komunikacyjnych	1 800 000	1 300 000	1 400 000	1 400 000
4. odsetki od środków na rachunkach bankowych	97 920	102 816	108 368	114 870
5. pozostałe dochody w działach:	738 062	774 965	816 813	865 822
5.1 Rolnictwo i łowiectwo				
5.2 Transport i łączność	110	116	122	129
5.3 Gospodarka mieszkaniowa	67 920	71 316	75 167	79 677
5.4 Działalność usługowa	3	3	3	3
5.5 Administracja publiczna	12 570	13 198	13 911	14 746
5.6 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona				
Przeciwpowozarowa	80	84	89	94
5.7 Oświata i wychowania	6 322	6 638	6 996	7 416
5.8 Opieka społeczna	651 015	683 566	720 479	763 708
5.9 Edukacyjna opieka wychowawcza	42	44	46	49
II. Subwencja ogólna z tego:	12 981 802	13 630 892	14 366 960	15 228 977
1. część oświatowa	10 864 961	11 408 209	12 024 252	12 745 707
2. część wyrównawcza	624 198	655 408	690 800	732 248
3. część drogowa	1 492 643	1 567 275	1 651 908	1 751 022
III. Dotacje celowe z tego:	7 781 266	7 395 928	7 795 308	8 263 027
1. na zadania zlecone i powierzone, zlecone	3 079 785	3 233 774	3 408 398	3 612 902
2. na zadania zlecone inwestycyjne				
3. na zadania własne bieżące	3 963 956	4 162 154	4 386 910	4 650 125
4. na zadania własne inwestycyjne	737 525			
IV. Środki finansowane ze źródeł zagranicznych	160 144	0	0	0
1. Na dofinansowanie własnych inwestycji	160 144			
DOCHODY OGÓŁEM	24 509 215	23 567 898	24 931 636	26 347 834
PRZYCHODY	86 277			

Założenia

- Dochody ze sprzedaży mienia w 2004 roku
 - działki pod garaże na ul. Świętokrzyskiej

- garaże na ul. Ofiar Gór Morzewskich

32.000 zł

2. Dochody ze sprzedaży mienia w 2005 roku.

- działki pod garaże na ul. Świętokrzyskiej
- część działki nr 925/24 położonej przy ul. Ofiar Gór Morzewskich

95.000 zł

3. Dochody ze sprzedaży mienia w 2006 roku.

- działki nr 2209 i 2210 przy ul. Marcinkowskiego

105.000 zł

Wydatki budżetowe na lata 2003 - 2006

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
1	2	3	4	5
Rolnictwo i łowiectwo				

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Chodzieskiego na lata 2004-2006

- wydatki rzeczowe				
- wydatki osobowe				
Leśnictwo	13 300	13 593	13 974	14 379
- wydatki rzeczowe				
- dotacje	13 300	13 593	13 974	14 379
Przetwórstwo przemysłowe	20 000	0	0	0
- wydatki majątkowe	20 000			
Transport i łączność	1 550 236	879 648	904 278	930 502
- wydatki rzeczowe	489 409	500 176	514 181	529 092
- wydatki osobowe	371 303	379 472	390 097	401 410
- wydatki majątkowe	689 524			
Turystyka	17 250	17 630	18 124	18 650
- wydatki rzeczowe	17 250	17 630	18 124	18 650
Gospodarka mieszkaniowa	824 583	41 227	42 381	43 610
- wydatki rzeczowe	40 340	41 227	42 381	43 610
- wydatki majątkowe	784 243			
Działalność usługowa				
- wydatki rzeczowe				
- wydatki majątkowe				
Administracja publiczna	3 605 562	3 572 420	3 672 448	3 778 949
- wydatki rzeczowe	1 198 755	1 225 128	1 259 432	1 295 956
- wydatki osobowe	2 296 764	2 347 292	2 413 016	2 482 993
- wydatki majątkowe	110 043			
Obrona narodowa	770	787	809	832
- wydatki rzeczowe	770	787	809	832
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	72 360	13 654	14 037	14 444
- wydatki rzeczowe	7 860	8 033	8 258	8 497
- wydatki osobowe				
- wydatki majątkowe	59 000			
- dotacje	5 500	5 621	5 779	5 947
Różne rozliczenia	147 017	150 251	154 458	158 937
- wydatki rzeczowe	147 017	150 251	154 458	158 937
Oświata i wychowanie	9 240 084	8 969 106	9 220 241	9 487 628
- wydatki rzeczowe	1 401 146	1 431 971	1 472 066	1 514 756

- wydatki osobowe	6 468 327	6 610 630	6 795 728	6 992 804
- wydatki majątkowe	464 051			
- dotacje	906 560	926 505	952 447	980 068
Ochrona zdrowia	2 500	2 555	2 627	2 703
- wydatki rzeczowe	2 000	2 044	2 101	2 162
- dotacje	500	511	526	541
Opieka społeczna	4 880 921	4 848 185	4 983 934	5 128 468
- wydatki rzeczowe	1 934 455	1 977 013	2 032 369	2 091 308
- wydatki osobowe	2 802 266	2 863 916	2 944 106	3 029 485
- wydatki majątkowe	137 100			
- dotacje	7 100	7 256	7 459	7 675
Edukacyjna opieka wychowawcza	1 048 124	1 071 183	1 101 176	1 133 110
- wydatki rzeczowe	272 480	278 475	286 272	294 574
- wydatki osobowe	770 400	787 349	809 395	832 867
- dotacje	5 244	5 359	5 509	5 669
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 000	5 110	5 253	5 406
- wydatki rzeczowe	5 000	5 110	5 253	5 406
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	75 200	76 854	79 006	81 297
- wydatki rzeczowe	49 700	50 793	52 215	53 729
- dotacje	25 500	26 061	26 791	27 568
Kultura fizyczna i sport	12 800	12 877	13 238	13 622
- wydatki rzeczowe	12 600	12 877	13 238	13 622
- wydatki osobowe	200			
Wydatki na zadania zlecone i powierzone	3 079 785	3 233 774	3 408 398	3 612 902
WYDATKI OGÓŁEM	24 595 492	22 908 854	23 634 382	24 425 439
WOLNE ŚRODKI (dochody+przychody-wydatki)	0	659 044	1 297 254	1 922 395

IV. Powiązanie projektów z celami Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Chodzieskiego na lata 2001-2010

Działania zaplanowane w ramach poszczególnych zasadniczych obszarów problemowych rozwoju powiatu chodzieskiego wynikają z przyjętych celów strategicznych, określonych odrębnie dla każdego z obszarów problemowych. Z kolei zdefiniowane cele strategiczne wyznaczają charakter programów operacyjnych, a realizacja przewidzianych

w ich ramach zadań, prowadzić będzie do określonego celu.

W ramach Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Chodzieskiego na lata 2001-2010 zdefiniowano problemy kluczowe o charakterze strategicznym, objęte przedstawionym opracowaniem:

1. Infrastruktura

a). cele niezbędne:

- podjąć działania w kierunku modernizacji i rozbudowy sieci energetycznej,
- podjąć działania w kierunku uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej,
- stworzyć warunki do pozyskania nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe i przemysłowe,

b). cele pierwszorzędne:

- budowa warunków modernizacja dróg,
- podjąć działania w kierunku segregacji odpadów stałych komunalnych i zagospodarowania odpadów przemysłowych,
- stworzyć warunki do rozwoju szeroko rozumianej turystyki.

2. Społeczność

a). cele niezbędne:

- zrestrukturyzować szkolnictwo ponadgimnazjalne i stworzyć warunki dla powstania szkolnictwa wyższego,
- podjąć działania dla wykreowania lokalnych liderów sprzyjających rozwojowi powiatu,
- podjąć działania w kierunku wypracowania i realizowania optymalnej polityki zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców powiatu

b). cele pierwszorzędne:

- podjąć działania w kierunku poprawy bezpieczeństwa mieszkańców,
- podjąć skuteczne działania w celu poprawy funkcjonowania służby zdrowia,
- stworzyć warunki do skutecznej współpracy między gminami a powiatem

3. Przestrzeń

a). cele niezbędne:

- integracja samorządów wewnątrz powiatu,
- wykorzystanie położenia geograficznego i ukształtowania terenu powiatu,
- stworzyć szansę dla rodzin popegeerowskich

b). cele pierwszorzędne:

- rozwój komunikacji wewnątrz powiatu,
- wykorzystać walory turystyczne powiatu,
- stworzyć warunki do rozwoju agroturystyki indywidualnym gospodarstwom rolnym

4. Gospodarka

a). cele niezbędne:

- stworzyć warunki do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw,
- stworzyć warunki do rozwoju rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego,
- podjąć działania w kierunku identyfikacji programów i projektów możliwych do sfinansowania ze środków pomocowych

b). cele pierwszorzędne:

- podjęcie działań w kierunku rozwoju bazy sportowo-turystycznej,
- stworzyć warunki preferencyjne dla inwestorów rodzimych,
- stworzyć warunki do powstawania nowych miejsc pracy

5. Ekologia

a). cele niezbędne:

- prowadzenie polityki zrównoważonego ekorozwoju powiatu,
- podjąć działania w kierunku zidentyfikowania inwestycji na rzecz ochrony środowiska,
- podjąć działania w celu jednolitego systemu ochrony istniejących zasobów przyrodniczych powiatu

b). cele pierwszorzędne:

- stworzyć warunki do uporządkowania gospodarki odpadami w powiecie,
- podjąć działania w celu uporządkowania gospodarki wodnej,
- utworzenie ośrodka edukacji ekologicznej.

Tabela 13. Inwestycje współfinansowane z Funduszy Strukturalnych UE w świetle celów zawartych w Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Chodzieskiego na lata 2001-2010.

Cel strategii / zadania	Priorytety i działania ZPORR
1. Budowa i modernizacja dróg.	Priorytet 3 – Rozwój lokalny

1.1 Budowa ronda w zabytkowej części Chodzieży	Działanie 3.1 „Obszary wiejskie”
1.2 Przebudowa ulicy Margonińskiej i Lipowej w ciągu drogi powiatowej nr 431 w Budzynie	Działanie 3.1 „Obszary wiejskie”
2. Zrestrukturyzować szkolnictwo ponadgimnazjalne i stworzyć warunki dla powstania szkolnictwa wyższego.	Priorytet 3 - Rozwój lokalny Działanie 3.5 - Lokalna infrastruktura społeczna
2.1 Przebudowa Centrum Edukacji Zawodowej w Chodzieży	Poddziałanie 3.5.1 „Lokalna infrastruktura sportowa i edukacyjna”
2.2 Rozbudowa Zespołu Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach	Poddziałanie 3.5.1 „Lokalna infrastruktura sportowa i edukacyjna”
2.3 Budowa sali gimnastycznej przy jednej ze szkół ponadgimnazjalnych w Chodzieży.	Poddziałanie 3.5.1 „Lokalna infrastruktura sportowa i edukacyjna”
3. Podjąć skuteczne działania w celu poprawy funkcjonowania służby zdrowia.	Priorytet 3- Rozwój lokalny Działanie 3.5 – Lokalna Infrastruktura Społeczna
3.1 Restrukturyzacja Szpitala Powiatowego im. prof. Romana Drewsa w Chodzieży	Działanie 3.5.2 „Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia”
4. Podjąć działania w kierunku poprawy bezpieczeństwa mieszkańców	Priorytet 1 – Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów Działanie 1.3 – Regionalna infrastruktura społeczna
4.1. Utworzenie Powiatowego Centrum Ratownictwa w Chodzieży	Poddziałanie 1.3.2 „Regionalna infrastruktura ochrony zdrowia”

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Powiatu Chodzieskiego oraz ZPORR

V. Planowane inwestycje w świetle ZPORR.

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) jest jednym z sześciu programów operacyjnych, które posłużą do realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006 (NPR/PWW). ZPORR rozwija cele NPR, określając priorytety i kierunki polityki regionalnej państwa w pierwszym okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Realizacja tej polityki w ramach ZPORR, będzie współfinansowana z funduszy strukturalnych.

Celem ZPORR jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Wzrost konkurencyjności należy rozumieć jako oddziaływanie na zmiany struktury gospodarczej i poprawę sytuacji wszystkich regionów w Polsce względem regionów europejskich, w zakresie produktywności gospodarki, wydajności pracy, tworzenia i absorpcji innowacji, wykształcenia mieszkańców, dochodów ludności oraz ilości i jakości infrastruktury technicznej, a więc tych czynników, które decydują obecnie o sile gospodarek państw i regionów.

Przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów należy rozumieć jako podjęcie działań interwencyjnych w ograniczonej liczbie i przestrzennie grupie obszarów: wiejskich, koncentracji przemysłów restrukturyzowanych oraz degradacji społeczno-ekonomicznej

przestrzeni miejskiej, po-przemysłowej i po-wojskowej, o najmniejszych możliwościach rozwojowych oraz najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej.

Realizacja planowanych zadań sprzyjać będzie wzrostowi gospodarczemu, przekształceniom strukturalnym regionów, wzrostowi urbanizacji, zwiększeniu mobilności przestrzennej ludności oraz zwiększeniu poziomu wiedzy i dostępu do najnowocześniejszych technologii społeczeństwa i podmiotów gospodarczych.

ZPORR wyznacza cztery priorytety, jako obszary pomocy strukturalnej:

1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów.
2. Wzmocnienie zasobów ludzkich w regionach.
3. Rozwój lokalny.
4. Pomoc techniczna.

Tabela 14. Planowane inwestycje w świetle ZPORR

Działanie	Zadanie	2004	2005	2006	2007

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Chodzieskiego na lata 2004-2006

Priorytet 1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów					
Działanie 1.3 „Regionalna infrastruktura społeczna” Poddziałanie 1.3.2 „Regionalna infrastruktura ochrony zdrowia”	Utworzenie Powiatowego Centrum Ratownictwa w Chodzieży		X	X	
Priorytet 3 - Rozwój lokalny					
Działanie 3.1 „Obszary wiejskie”	Przebudowa ulicy Margonińskiej i Lipowej w ciągu drogi powiatowej nr 431 w Budzynie		X		
Działanie 3.1 „Obszary wiejskie”	Budowa ronda w zabytkowej części Chodzieży			X	X
Działanie 3.5 „Lokalna infrastruktura społeczna” Poddziałanie 3.5.1 „Lokalna infrastruktura sportowa i edukacyjna”	Przebudowa Centrum Edukacji Zawodowej w Chodzieży		X	X	
Działanie 3.5 „Lokalna infrastruktura społeczna” Poddziałanie 3.5.3 „Lokalna infrastruktura sportowa i edukacyjna”	Rozbudowa Zespołu Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach.		X	X	
Działanie 3.5 „Lokalna infrastruktura społeczna” Poddziałanie 3.5.2 „Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia”	Restrukturyzacja szpitala powiatowego im. prof. Romana Drewsa w Chodzieży	X	X		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Powiatu Chodzieskiego na lata 2004-2006

Tabela 15. Planowanie finansowania zadań powiązanych z ZPORR

Zadania	2004	2005	2006	2007
1. Przebudowa Centrum Edukacji Zawodowej w Chodzieży	17 080,00	342 773,98	145 146,90	-
2. Rozbudowa Zespołu Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach	23 973,00	1 100 000,00	1 100 000,00	-
3. Przebudowa ulicy Margonińskiej i Lipowej w ciągu drogi powiatowej nr 431 w Budzynie	-	900 000,00	-	-
4. Utworzenie Powiatowego Centrum Ratownictwa w Chodzieży	-	500.000,00	500.000,00	-
5. Budowa ronda w zabytkowej części Chodzieży	-	300 000,00	300 000,00	-
6. Restrukturyzacja szpitala powiatowego im. prof. Romana Drewsa w Chodzieży	-	4 411 800,00	-	-
Razem wartość	41 053,00	7 554 573,90	2 045 146,00	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Powiatu Chodzieskiego na lata 2004-2006

Tabela 16. Zadania do realizacji przy wykorzystaniu środków pochodzących z Funduszy Strukturalnych

Nazwa zadania	Okres realizacji	Szacunkowa wartość zadania (zł)	Źródła finansowania	
			Środki własne	Fundusze strukturalne
1. . Przebudowa Centrum Edukacji Zawodowej w Chodzieży	2004 – 2006	505 001,78	126 250,45	378 751,33
2. Rozbudowa Zespołu Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach	2004 - 2006	2 200 000,00	550 000,00	1 650 000,00
3. Przebudowa ulicy Margonińskiej i Lipowej w ciągu drogi powiatowej nr 431 w Budzynie	2005	900 000,00	225 000,00	675 000,00
4. Utworzenie Powiatowego Centrum Ratownictwa w Chodzieży	2005 – 2006	1 000 000,00	250 000,00	750 000,00
5. Budowa ronda w zabytkowej części Chodzieży	2005 – 2006	600 000,00	150 000,00	450 000,00
6. . Restrukturyzacja szpitala powiatowego im. prof. Romana Drewna w Chodzieży	2004 – 2005	4 411 800,00	1 102 950,00	3 308 850,00
Razem wartość	-	9 616 801,70	2 404 200,50	7 212 601,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Powiatu Chodzieskiego na lata 2004-2006

VI. Wybrane wskaźniki monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

Monitorowaniu realizacji inwestycji zapisanych w Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Chodzieskiego służyć będzie szereg wskaźników adekwatnych do podejmowanych działań w ramach regionalnej polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Poniżej przedstawiono proponowane wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania.

Tabela 17. Wskaźniki monitorowania PRL.

	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu	Wskaźnik oddziaływania
<u>ZPORR - Priorytet 1</u>			
Działanie 1.1 Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego			
Działanie 1.3 Regionalna infrastruktura społeczna			
Utworzenie Powiatowego Centrum Ratownictwa w Chodzieży	- utworzone i wyposażone Powiatowe Centrum Ratownictwa	- Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców powiatu	- Wzrost liczby osób hospitalizowanych w przypadku chorób układu krążenia
<u>ZPORR - Priorytet 3</u> Działanie 3.1 Obszary wiejskie			

Przebudowa ulicy Margonińskiej i Lipowej w ciągu drogi powiatowej nr 431 w Budzynie	- droga długości 2,03 km o szerokości 5,5 m.	- Zmniejszenie liczby wypadków - Wzrost liczby korzystających z transportu - Podniesienie jakości dróg w stosunku do stanu wyjściowego	- Poprawa estetyki miejscowości - Wzrost zainteresowania ewentualnych osadników i inwestorów. - Zwiększenie przepustowości drogi - Poprawa komunikacji między miejscowościami.
Budowa ronda w zabytkowej części Chodzieży	- wybudowane rondo	- zmniejszenie liczby wypadków - wzrost liczby korzystających z transportu - podniesienie jakości dróg w stosunku do stanu istniejącego	- poprawa estetyki miejscowości - zwiększenie przepustowości drogi - poprawa komunikacji między miejscowościami
<u>Poddziałanie 3.5.1</u> Lokalna infrastruktura sportowa i edukacyjna			
Przebudowa Centrum Edukacji Zawodowej w Chodzieży	- przebudowany budynek dydaktyczny	- poprawa warunków nauczania dla uczniów centrum - lepsze wyniki dydaktyczne, przejawiające się w lepszych wynikach zdawanych egzaminów - stworzenie warunków do kształcenia nieobowiązkowego (studia licencjackie, podyplomowe) - realizacja programu szkoleń dla bezrobotnych	- wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców powiatu chodzieskiego - spadek bezrobocia - aktywizacja gospodarcza i społeczna mieszkańców powiatu - ogólny rozwój gospodarczy powiatu
Rozbudowa Zespołu Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach	- rozbudowany budynek szkoły - boisko sportowe	- poprawa warunków nauczania dla uczniów zespołu szkół - lepsze wyniki dydaktyczne, przejawiające się w lepszych wynikach zdawanych egzaminów - lepsze wyniki sportowe	- wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców powiatu chodzieskiego - spadek bezrobocia - ogólny rozwój gospodarczy powiatu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ZPORR.

VII. System wdrażania

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Chodzieskiego jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Powiat korzystając ze środków finansowych funduszy strukturalnych UE zobowiązany jest przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 1999r. Nr 1260/1999 wprowadzającym ogólne przepisy odnośnie funduszy strukturalnych oraz rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że podmiot korzystający

z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Instytucja Zarządzająca Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Chodzieskiego na lata 2004-2006

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego będzie pełniło Starostwo Powiatowe w Chodzieży. Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu
- przygotowanie rocznych raportów nt. wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach
- dokonanie oceny ex-post po zakończeniu realizacji Planu

Dla właściwej oceny Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego

Powiat Chodzieski oraz poszczególne jednostki organizacyjne Powiatu jako instytucje wdrażające PRL w ramach realizowanych działań są odpowiedzialne za:

1. kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych - beneficjentów pomocy,
2. kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami, z zapisami Planu,
3. ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,
4. zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów

VIII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.

1. System monitorowania planu

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Planu posiada Starosta Chodzieski. Jego główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

2. Sposoby oceny planu

Skuteczność Planu poddawana będzie bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Starostę Chodzieskiego przy pomocy zawartych w Punkcie V wskaźników monitorowania.

3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Elementem inicjowania i podejmowania współpracy pomiędzy sektorem publiczno – prywatnym, a organizacjami pozarządowymi będzie Plan Informacyjny.

Plan Informacyjny

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich grup docelowych na terenie Powiatu Chodzieskiego
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach
- zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Starostwa
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu Rozwoju Lokalnego w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym
- wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Grupy docelowe odbiorców

Działania podejmowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Chodzieskiego będą uwzględniały potrzeby wymienionych grup docelowych, jeśli chodzi o zakres informacji oraz użyte instrumenty w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności.

1. **Opinia publiczna** - powszechna wiedza na temat działań związanych z wdrażaniem oraz wykorzystaniem środków Unii Europejskiej służyć będzie prezentacji korzyści płynących z członkostwa we Wspólnocie, budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, jak również przyczyni się do poparcia dla inwestycji, których bezpośrednim beneficjentem będzie społeczność lokalna powiatu.
2. **Beneficjenci** - to osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy. Będą to:
 - 1) jednostki samorządu terytorialnego szczebla powiatowego
 - 2) podmioty będące jednostkami podległymi samorządowi powiatowemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu powiatowego
 - 3) podmioty gospodarcze
 - 4) organizacje zrzeszające przedsiębiorców
 - 5) jednostki edukacyjne
 - 6) organizacje pozarządowe i organizacje społeczne
 - 7) związki wyznaniowe

Kształtowanie wizerunku Planu Rozwoju Lokalnego

Wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej uzależnione jest od poziomu świadomości w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla samorządów powiatowych. W tym celu istnieje realna potrzeba konsekwentnego kształtowania pozytywnego wizerunku Planu Rozwoju Lokalnego.

Instrumenty strategii informacyjnej

Realizacji polityki informacyjnej służyć mają następujące instrumenty:

1. konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje- propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych i rezultatach wsparcia UE oraz usystematyzowania wiedzy
2. ekspozycje projektów- mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie realizacji inicjatyw z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej
3. informowanie o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów- należy zadbać o przekazanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z rejonu Powiatu Chodzieskiego, którzy będą odpowiedzialni za spełnienie wymogów w tym zakresie
4. serwisy internetowe - będą szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji dla potencjalnych beneficjentów i instytucji o aktualnych możliwościach skorzystania z pakietu pomocowego, zaś dla opinii publicznej stanowią kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach Planu Rozwoju Lokalnego i wsparciu ze strony Unii Europejskiej dla Powiatu Chodzieskiego
5. współpraca z mediami - działania wykorzystujące współpracę z prasą, radiem, telewizją o zasięgu lokalnym i regionalnym będą kluczowym elementem przy realizacji Planu Rozwoju Lokalnego, w szczególności w odniesieniu do opinii publicznej. Działania podejmowane za pośrednictwem mediów będą miały formę artykułów i relacji prasowych, audycji radiowych i telewizyjnych, reklam i ogłoszeń.

Opracowała:

Magdalena Binkowska-Jencyk

p.o. Kierownik Wydziału Promocji i Współpracy z Zagranicą